Ушбу сонда:
2 — *Нуқтаи назар* МЕҲНАТ ТАЪТИЛИ у қандай ўтади?
3 — ҲАҚ-ҲУҚУҚИМИЗНИ БИЛАЙЛИК, УНИ ҲИМОЯ ҚИЛА ОЛАЙЛИК
4 — НАЖМИДДИН ПОЛВОН НАБИРАЛАРИ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYSHMALARI FEDERATSIYASI — FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2004 йил 22 июн, сешанба № 100 (1733)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

МАКТАБЛАРГА ЯНГИ ЖИҲОЗЛАР

Пойтахтимиздаги «Ўзкўргазмасавдо» марказида мактаблар учун маҳаллий корхоналарда ишлаб чиқарилган мебел, лаборатория жиҳозлари ва бошқа ўқув қуроллари кўргазма-танлови очилди.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг 2004 йил 21 майдаги «2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастури тўғрисида»ги Фармонида касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейларни жиҳозлаш бўйича орттирилган тажриба асосида мактаблар учун парта, мебел ва бошқа ўқув ускуналари танлови эълон қилиш ва кўргазмасини ташкил этиш зарурлиги таъкидланган.

Мазкур вазифани бажариш борасида Иқтисодиёт ва Халқ таълими вазирликлари ҳамкорликда иш олиб боряпти. Кўргазмага ўттиздан ортиқ корхонада ишлаб чиқарилган ўқув ҳамда лаборатория жиҳозлари, стол-стул, парта, синф доскаси, спорт анжомлари, компьютер жиҳозлари ва бошқа мебеллар қўйилган.

30 июнгача давом этадиган мазкур тадбирда маҳсулотларнинг стандарт талаблари, таълим муассасаларида фойдаланиш борасида белгиланган меъёрларга жавоб беришни чуқур ўрганиш мақсадида тажрибали мутахассисларнинг фикр-мулоҳазалари ўрганилади

(ЎзА)

ХОТИН-ҚИЗЛАР ФАОЛЛИГИНИ ОШИРИШ - ДАВР ТАЛАБИ

21 июн куни Оқсаройда Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу йил 25 майдаги «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармонининг ижросига бағишланган мажлис бўлиб ўтди.

Уни Президент Ислом Каримов бошқарди.

Мамлакатимиз раҳбари ушбу Фармон хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини, жамият ва давлат қурилишига оид вазифаларни бажаришдаги ўрнини ошириш бўйича олиб борилаётган ишларни бутунлай янги босқичга - юртимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар талаби даражасига кўтариш чора-тадбирларини жорий этиш мақсадида қабул қилинганини қайд этди.

Йиғилишда Фармонни бажаришда қандай мақсадлар илгари сурилаётгани, нималарга эътибор бериш зарурлиги, бу борадаги ўзгаришларни татбиқ этишга ҳалал берадиган, эски тузумдан мерос иллатлардан халос бўлиш йўллари хусусида сўз борди.

Ислом Каримов Республика Хотин-қизлар қўмитаси ва унинг жойлардаги бўлинмалари ишини танқидий таҳлил этиб, ушбу тузилма фаолиятининг энг муҳим вазифа ва йўналишлари хусусида атрофлича тўхталди.

- Хотин-қизлар қўмитаси ўзида аввало жамоатчилик ташаббусини мужассам этадиган, биз қураётган фуқаролик жамиятининг муҳим институти, узвий бўғини ҳисобланадиган тузилмадир, - деди Юртбошимиз. - Давлат ушбу жамоатчилик ташкилотини моддий қўллаб-қувватлашга, кўмаклашишга тайёр. Лекин ташаббус, фаолият, замон талаблари даражасида ишчанлик қуйидан - шу ташкилот фаолларидан чиқиши керак.

Мажлисда Бош вазир ўринбосари, Республика хотин-қизлар қўмитаси раиси С.Иномова, Олий суд раиси Ф.Муҳитдинова, ички ишлар вазири З.Алматов, «Маҳалла» хайрия жамғармаси бошқаруви раиси А.Гадойбоев, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши раиси Б.Убайдуллаев ва бошқалар сўзга чиқди.

(ЎзА)

Ёзги соғломлаштириш—юксак масъулият

Жисмонан ва руҳан соғлом, бақувват, маънан баркамол авлодни тарбиялаш ҳар биримизнинг зиммамизга катта масъулият юклайди. Хусусан, соғлом авлодни камол топтиришда фарзандларимизнинг ёзги соғломлаштириш мавсуми даври ҳам муҳим аҳамиятга эга. Чунки ёзги мавсум бошланиши билан болажонларимиз таътилни кўнгилдагидек ўтказишни истайдилар.

ОРОЛБЎЙИ БОЛАЛАРИ

алоҳида меҳрибонлик оғушида

Энг сўлим ва баҳаво ҳудудларда жойлашган болалар соғломлаштириш оромгоҳларида азиз фарзандларимизни дам олдириш ва соғломлаштириш йўлида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши бор имкониятларни ишга солмоқда.

Бугунги кунда республикамизда беш турдаги болалар соғломлаштириш оромгоҳлари фаолият кўрсатмоқда. Улар – шаҳардан ташқаридаги, болалар соғломлаштириш оромгоҳлари, санаторий типидаги спорт-соғломлаштириш, мактаблар қошидаги кундузги ва меҳнат-дам олиш оромгоҳларидир. Бугунги кунда республикамизда мавжуд барча болалар соғломлаштириш оромгоҳлари биринчи навбат учун болажонларни ўз бағрига олди.

Касаба уюшмалари Меҳр ва мурувват йилида болажонларга ҳар йилгидан ҳам кўпроқ ғамхўрлик. меҳр кўрсатишни мақсад қилган. Хусусан, кам таъминланган, кўп болали, ёлғиз оилаларнинг фарзандлари, Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчиларининг болалар соғломлаштириш оромгоҳларида имтиёзли ҳордиқ чиқаришларига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Таъкидлаш зарурки, жорий йилда ҳам 3 минг нафар Қорақалпоғистон республикаси ва Хоразм вилоятидаги ўғил-қизлар Тошкент шаҳри ва вилояти, Андижон, Наманган, Фарғона ва Самарқанд вилоятларидаги энг хушманзара ва сўлим оромгоҳларда ҳордиқ чиқарадилар. Айни кунда оролбўйилик болаларнинг 610 нафари соғломлаштирилмоқда. Уларнинг 450 нафари яъни қорақалпоғистонлик ўғил-қизлар куни кеча Тошкентда кутиб олиндилар. Темирйўл вокзалига келиб тушган болажонларнинг қувончи ичига сиғмайди. Қорақалпоғистонликларни қарши олгани Бўстонлиқ туманининг энг хушманзара масканларида жойлашган «Нурафшон», «Зилола», «Ёш куч», «Қуёшли», Ўрта Чирчиқ туманидаги «Тошкент денгизи» яқинида жойлашган «Меҳржон» болалар соғломлаштириш масканлари вакиллари келдилар. Ўғил-қизлар автобусларга ўтқазилиб, шифокор ва ДАН ходимлари назоратида дам олиш масканлари томон йўл олдилар.

Йўлга тушиш олдидан болакайлар ўз хурсандчиликлари билан ўртоқлашдилар

– Поездда ҳамма ёқни томоша қилиб келдик, - дея сўз бошлади Беруний туманидаги 4-ўрта мактаб ўқувчиси Қутлимурот Йўлдошев. – Мен бугун жуда ҳам хурсандман. Чунки энг яхши дам олиш масканида ҳордиқ чиқаришга келдим. Ўтган йили ҳам бепул дам олган эдим. Бу йил ҳам ўша гўзал табиат манзараларини, пурвиқор тоғ ёнбағирларини кўришдан, зилол булоқ сувини мириқиб ичиш лаззатидан, дўстларим билан дийдорлашишдан мамнунман.

– Биз дам оладиган «Зилола» оромгоҳининг ошпазлари қўли жуда ҳам ширин, кутубхона эса ажойиб китобларга бой, - дейди Тўрткўл туманилик 5-синф ўқувчиси Чинор Байрамова. – Бизга у ерда ташкил этиладиган спорт мусобақалари, қизиқарли учрашувлар, маънавият сабоқлари жуда ёқади. Айниқса, эстрада саҳнасида бўлиб ўтадиган мусиқий тадбирларда мазза қиламиз.

– Дарҳақиқат, бизни жуда меҳрибонлик ва ширин сўз билан қарши олдилар, - суҳбатни давом эттирди Хўжайли туманидан келган болалар тарбиячиси Гулойим Оллоёрова. – Хўжайлидан 90 нафар болажон бугун энг яхши оромгоҳлар томон йўл олмоқдалар. Касбим тақозоси билан ўтган йили ҳам болакайларга Тошкент вилоятидаги болалар соғломлаштириш оромгоҳида тарбиячи бўлган эдим. Мана шу 18 кунлик ҳордиқ болажонлар учун кўп нарса беради. Улар нафақат жисмонан соғломлаштириладилар, балки дунёқарашлари кенгайиб, маънан юксаладилар, билимларига билим қўшилади. Айниқса, шоир ва ёзувчилар билан ўтадиган учрашувлар, турли тўгараклар фаолияти, маънавият ва маърифат хонасида ўтказиладиган тадбир, давра суҳбатларининг аҳамияти каттадир. Булардан ташқари, болаларнинг келиб-кетишига йўлланма бепул. Йўл учун болаларга маъданли сув, ширинликлар берилган.

Муҳаббат ЎРМОНБЕКОВА,
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши матбуот котиби

Корхонам — фахрим

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГЛАРИ

Қандай корхона бўлишидан қатъий назар у ўзининг анъаналарига эга. Биз қуйида ҳикоя қилмоқчи бўлган «Ўзбекистон металлургия комбинати» акциядорлик бирлашмаси ҳам бундан мустасно эмас. Унинг кўп минг кишилик жамоаси яқинда ўзининг ташкил топган кунининг 60 йиллигини кенг нишонлади. Шунингдек, бугунги кунда «Ўзметкомбинат» янги бир тарихий шароитда ривожланиб бормоқда. Мустақиллик йиллари корхона ишчи-хизматчилари учун янгиланиш, юксалиш ҳамда тараққиёт даври бўлди. Мамлакатимиз истиқлолга эришгандан сўнг, комбинат ўз тарихида биринчи марта иқтисодий масалаларни мустақил ҳал этиш ҳуқуқига эга бўлганлиги ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда. Зеро, янгиланиш даври жамоа маъмурияти ҳамда касаба уюшма қўмитасидан, шу жумладан, жамоанинг ҳар бир аъзосидан иқтисодий-ижтимоий масалаларга замон талаблари асосида ёндошишни тақозо этмоқда. Шу боисдан ҳам металлурглар жамоаси келажакка катта ишонч билан қарашмоқда.

* * *

1942 йилнинг кузида Марказий Осиёда тўнғич қора металлургия саноати бўлган корхонани Бекободда, Муғол тоғи тизмалари ёнида, азим Сирдарё бўйида бунёд этишга киришилди. Унинг қурилишига Андижон, Бухоро, Самарқанд, Тошкент ҳамда Фарғона вилоятларидан ёшлар жалб этилди. 1943 йилнинг январ ойига келиб, бу улкан қурилиш майдонида 2816 нафар киши меҳнат қила бошлади.

Ўша даврда қурувчилар ихтиёрида 2 та эски экскаватор, 5 та бетонқорғич бор эди, холос. Энг оғир ишлар асосан қўлда бажариларди. Мартен цехининг тамал тоши эса 1943 йил 3 февралда қўйилди. Ўша вақтда қурувчилар ертўла ва чодирларда яшашарди. 12-16 соатлаб меҳнат қилиш одатий тус олган эди. Бу қийинчиликларга қарамасдан фидокорона меҳнат ғалаба қозонди. 1994 йилнинг март ойида дастлабки маҳсулот берилди. Бугунги кунда ўша дамларни яъни, биринчи ўзбек пўлати олинган унутилмас дақиқаларни унинг иштирокчилари ёшларга ҳаяжон ила сўзлаб беришади.

1950 йилга келиб корхона иши анча жонланди. Республикамиз металлургия саноатида ўзининг илғор тажрибалари, матонатли меҳнатлари билан эл оғзига тушишди. Ҳафиз Ғаниев, Алексей Штиров, Ахтем Желилов, Банноб Мирзаматов, Шерали Ҳамроқуловлар пўлатни тезкор эритиш ҳамда қуйиш усталари бўлиб етишдилар. Ишлаб чиқаришда янги меҳнат муваффақиятларига эришила бошланди. Ахтем Желилов 5 соату 10 дақиқада пўлат эритмасини тайёрлаб, рекорд натижага эришди. Сайдулла Бадалов, Али Алиев ва бошқалар ҳам унинг изидан бордилар. Таниқли Ҳафиз Ғаниев 1958 йил Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Кейинчалик бу инсон завод касаба уюшма қўмитасига етакчилик қилди. Орадан кўп ўтмай унинг издошлари Саид Нуриддинов, Асад Эргашевлар Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлишди.

70 йиллар бошида корхонани кенгайтириш ва тубдан таъмирлашга доир улкан дастурни амалга ошириш учун бошланган сафарбарлик ўзбек металлурглари тарихида янги даврни очди. Мана шу вақтда корхонага раҳбарлик қилган Иброҳим Муҳаммедов хизматларини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз. 28 йил директорлик вазифасида ишлаган иродали ва жасур бу инсонни адолатли ва талабчанлиги, инсонпарварлиги учун жамоа аъзолари ҳамон ёркин хотиралар билан эслаб юришади.

Унинг бошчилигида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи улкан иншоот қурилиши қисқа муддатда тугалланди. Ҳозирги пайтда И.Муҳаммедов номи билан аталувчи маданият саройи ишга тушди. Кўплаб турар жой бинолари қурилди. Тиббий даволаш мажмуи кенгайди. Ундан сўнг корхонага Ш.Хайруллаев, Р.Юсупов, М.Овсюк, А.Анохинлар раҳбарлик қилишди.

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, корхона олдида бозор иқтисодиёти шароитларига кўникиш ҳамда унинг имтиёзларидан фойдаланишдек вазифа турарди. Ҳозир ҳам мазкур корхонада худди шундай жараён кетмоқда. Айнан шу ўринда республикамиз Президенти И.Каримовнинг қуйидаги фикрларини келтириб ўтмоқчимиз: «Ўзбекистоннинг келажаги буюклигини исботлаш учун ҳамма асослар бор. Энг асосийси, ушбу заминда меҳнатсевар, ижодкор халқ яшайди. Бекободлик металлурглар ҳам ана шундай юксак баҳога муносибдир».

* * *

Республикамиз раҳбариятининг олиб бораётган ички ва ташқи сиёсати, раҳнамолиги, ҳукуматимизнинг ҳар томонлама қўллаб-қувватлаши, шунингдек, корхона раҳбарияти ҳамда касаба уюшма қўмитасининг аниқ дастур асосида иш олиб бораётганлиги туфайли металлурглар жамоаси қисқа муддатда яна эл оғзига тушди. Бозор иқтисодиёти синовларига дош бериб, бир маромда фаолият кўрсата бошлади. Меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоялаш, уларга кўнгилдагидек иш, дам олиш шароитларини яратиб бериш, меҳнат муҳофазасини яхшилаш борасида кўпгина ишлар амалга оширилди.

(Давоми 2-бетда)

«Олтин мерос» халқаро хайрия жамғармаси вакиллари шу йил 4-17 июнь кунлари Грециянинг Пирея шаҳрида ўтган Жаҳон халқлари фестивалида муваффақиятли иштирок этди.

Жамғарма раҳбарияти фестиваль учун ўзбек халқ фольклори, қўшиқ ва рақслар, қўғирчоқбозлик, масхарабозлик, дорбозлик ва кураш санъатини, шунингдек, халқ ҳунармандчилиги намуналарини намойиш этувчи махсус дастур тайёрлаган эди. Бунда жамғарма қошидаги «Мерос» дастаси мисолида иқтидорли ёш ижрочи ва ҳунармандлар иштирокига алоҳида эътибор қаратилди.

САНЪАТИМИЗ ЭЪТИРОФИ

Мамлакатимиз вакилларининг Пирея шаҳрида ташкил этилган ҳунармандчилик кўргазмаси, миллий санъатимизнинг жозибали намуналаридан иборат қўшиқ ва рақслари, томоша дастурлари фестиваль иштирокчиларига ғоят манзур бўлди. Юздан ортиқ мамлакат ансамбллари орасида айнан «Мерос» дастаси энг яхши ансамбль деб эътироф этилгани ҳам бунинг далилидир.

«Олтин мерос» жамғармаси ижрочи директори Насибахон Усмонованинг айтишича, жамғарма фестиваль ташкилотчиларидан бири - ЮНЕСКОнинг махсус дипломи ва олтин медали билан ҳам тақдирланган.

(ЎзА)

«Ишонч»га жавоб берадилар

Болаларнинг ёзги дам олишини таъминлаш ва соғломлаштириш юксак масъулият. Жойларда бу борадаги ишларнинг тўғри ташкил этилгани ёш авлоднинг кўнгилдагидек ҳордиқ чиқаришига имкон бермоқда. Бироқ...

КАМЧИЛИКЛАР БАРТАРАФ ЭТИЛДИ

«Ваъданинг чеки борми?» сарлавҳаси остида газетамизнинг шу йил 25 май сонида чоп этилган мақолада Қашқадарё вилоятининг Китоб тумани тасарруфида жойлашган қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасига қарашли «Дўстлик» болалар оромгоҳини ёзги мавсумга тайёрлаш ишлари суст олиб борилаётганлиги ҳақида фикр билдирилганди. Жумладан, унда 300 нафар болани дам олдиришга мўлжалланган оромгоҳнинг қурилганига 30 йилдан ошганлиги, ўз муддатини ўтаб бўлган ошхона жиҳозлари, стол-стуллардан ҳамон фойдаланилаётгани ва қайноқ сув учун керакли идишлар олинмасдан – ётоқхоналардаги электр симлари очиқ ҳолда турганлиги ташвиш туғдириши тайин эканидан таъкидланганди.

Таҳририят Қашқадарё вилояти ҳокимлигидан ана шу мақола чоп этилгандан сўнг кўрилган чора-тадбирлар юзасидан жавоб хати олди. Унда жумладан шундай дейилади:

«Ваъданинг чеки борми?» сарлавҳали мақола тасаррруфида болалар оромгоҳлари бўлган ташкилот, корхона, хўжалик раҳбарлари ва ушбу дам олиш масканлари бошлиқлари иштирокида ўтказилган йиғилишда кўриб чиқилди. Қайд этилган камчиликлар таҳлил қилиниб, мутасадди раҳбарларга кўрсатиб ўтилди.

Кўрилган чора-тадбирлар натижасида оромгоҳ фаолиятидаги аксарият нуқсонлар бартараф этилди, ошхона жиҳозлари, эскириб қолган стол-стулларни мавсум давомида янгилашни Китоб тумани қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси раҳбарияти ўз зиммасига олди».

Ш.НАЗАРОВ,
Қашқадарё вилоят ҳокимининг ўринбосари

Вазирлар Маҳкамасининг деҳқон-фермер хўжаликларини янада мустаҳкамлаш, республикада тадбиркорлик фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги қарори аҳоли ўртасида тадбиркорлик ва фермерликка бўлган қизиқишни янада орттириб юборди.

Ҳалол меҳнат қилиб, рўзғор тебратишга нима етсин. Инсон борки, имкониятлардан унумли фойдалансам, дея ният қилади. Аммо беш панжа баравар эмас. Баъзи мутасаддилар бу хайрли ишнинг рўёбга чиқишида кўмак бериш ўрнига уларнинг сарсон-саргардон бўлишларига сабабчи бўлишмоқда.

ЎРТАДА САРСОН ФЕРМЕР

Хоразм вилоят адлия бошқармаси томонидан ўтказилган текширишда аниқланишича, «Марианна» фермер хўжалиги Урганч туман ҳокимининг 1995 йил 20 сентябрдаги қарорига асосан 5 гектар ер майдони олиб иш фаолиятини бошлаган. Фермер хўжалиги билан Урганч тумани «Дўрман» ширкат хўжалиги ўртасида 2001 йил 1 февралда «Ер участкасини узоқ муддатли ижарага бериш» бўйича шартнома тузилган. Ота-боболаримиздан қолган удум бор: бир ишни бошладингми, охирига етказ. Шунга риоя қилган фермер хўжалиги қонунда белгиланган тартибда фаолият кўрсатиб, давлат солиқларини ҳам ўз вақтида тўлаб келган. 2002 йилда фермер хўжалиги эккан ғўза ниҳолларининг аксарият қисми кучли ёмғир натижасида нобуд бўлганлиги сабабли, ерлар бўш қолмаслиги учун кунгабоқар экилади. Фермер хўжалиги раҳбари бу ҳолатни далолатнома орқали расмийлаштириш учун бир неча маротаба ширкат хўжалигига мурожаат қилишига қарамай хўжалик ходимларини топиш имкони бўлмайди ва оқибати маълум.

Урганч туман ҳокими томонидан 2002 йил 9 сентябр куни 781-сонли қарор қабул қилиниб, мазкур қарорга асосан «Марианна» фермер хўжалигига ижарага ажратилган 5 гектар ер майдонидан белгиланган мақсадда фойдаланилмаганлиги учун ер «Дўрмон» ширкат хўжалигига қайтариб берилсин, деб кўрсатма берилади. Лекин ҳеч ким мазкур қарор Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил апрелда қабул қилинган «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги Қонун талабларига зид эканлигини ўйламайди ҳам.

Чунки Қонуннинг 32-моддаси 4-бандида ердан белгиланган мақсадда ва оқилона фойдаланилмаганда, олинган ҳосилдорлик норматив кадастр баҳосидан муттасил уч йил мобайнида паст эканлигигина фермер хўжаликни тугатишга асос бўлиши мумкинлиги кўрсатилган.

Аммо фермер хўжалиги томонидан бундай ҳолат содир этилмаган. Шунингдек, Урганч туман ҳокимлиги томонидан фермер хўжаликни тугатиш тўғрисидаги қарор фермерга маълум қилинмаган ҳолда қабул қилинган.

Айтиш жоизки, фермер хўжалиги билан «Дўрмон» ширкат хўжалиги ўртасида тузилган шартнома шартларига кўра ер майдони 10 йил муддатга, яъни 2006 йил апрел ойига қадар берилганлиги аниқ-равшан ёзиб қўйилган.

2003 йилнинг июн ойидаги даъво аризасидаги ҳолатни атрофлича ўрганиб чиққан вилоят адлия бошқармаси Урганч туман ҳокимининг 2002 йил 9-сентябрдаги 781-сонли қарорининг 4-қисмини ғайриқонуний деб топиб, қарорнинг «Марианна» фермер хўжалиги ҳисобидаги ерни «Дўрмон» ширкат хўжалигига қайтариш ва Урганч туман ҳокимининг 1996 йил 25-апрелдаги 688-сонли қарорини ўз кучини йўқотган деб топиш ҳақидаги қисмини бекор қилишни сўрайди.

Яна бир мисол. Шовот тумани «Махтумқули» ширкат хўжалигидан фермер Х.Жуманиёзов бошқарув раиси номига 2002 йил 14 декабрда қўшимча 5 гектар ер ажратиб беришни илтимос қилиб ариза берган. Ширкат хўжалигининг 2003 йил 23 февралдаги умумий вакиллар йиғилишида 75 нафар фуқаронинг фермер хўжалиги ташкил қилиш тўғрисидаги аризаси, шу жумладан, Х.Жуманиёзовнинг ҳам аризаси кўриб чиқилиб, шундан 14 нафар фуқарога фермер хўжалиги ташкил қилишга рухсат этилиб, қарор қабул қилинган. Қолган фуқароларнинг аризалари оқибатсиз қолдирилган ва бунинг сабаблари асослантирилмаган, ёзма равишда қайд қилинмаган.

Талаби қондирилмаган фермер Х.Жуманиёзов 2003 йил 13 август куни ширкат хўжалиги бошқаруви номига фермер хўжалигини кенгайтириш тўғрисида қайта ариза беради. Унинг аризасига жавобан «аризангизда кўрсатилган жойдаги ер 2003 йилнинг якунида бўладиган умумий йиғилиш қарорига асосан бериладди», деган мазмунда билдириш хати тақдим этилади. Бундан кўриниб турибдики, узоқ муддатли давр мобайнида фермернинг аризасига хўжалик раҳбарлари томонидан лоқайдлик билан қараб келиниб, «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Республикамиз Қонуни талаблари бузилган. Ва охир-оқибатда фермер аризабозга айланиб, эшикма-эшик чопиб юришга мажбур бўлган. Нажот истаб вилоят адлия бошқармасига мурожаат этган.

Ҳар қандай битим ҳалолликни тақозо этади. Шундай қилиб, Ҳазорасп туманидаги «Обод» ширкат хўжалигида яшовчи Ж.Мадримов 2001 йил 6 март куни ширкат хўжалиги билан тузилган шартномага асосан 8 миллион 500 минг сўмлик трактор эҳтиёт қисмларини етказиб беришга келишиб олишган. Шартнома шартлари тадбиркор томонидан тўлиқ бажарилишига қарамай «Обод» ширкат хўжалиги маҳсулотнинг 6 миллион 631 минг сўмини ўтказиб бериб, қолган 2 миллион 11 минг 700 сўмга қарздор бўлиб қолган.

Масала кўндаланг қўйилади

Бу борада текширув ишлари олиб борилганида ширкат хўжалиги бош ҳисобчиси И.Мадримов даъвогарнинг даъвоси ҳақиқатдан тўғри бўлиб, хўжаликнинг иқтисодий аҳволи яхши эмаслиги сабабли қарзларини тўлай олмаётганини айтиш билан чекланган.

Аслида Ўзбекистон Республикаси «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги 1998 йил 29 августдаги Қонуннинг 32-моддасига кўра буюртмачи,пудратчи ўзи тўлашни рад этган, бош тортган ёки пайсалга солган сумманинг 15 фоизи миқдорида жарима тўлашлиги кўрсатилган ва шу модданинг 2-қисмида буюртмачи кечиктирилган ҳар бир кун учун, кечиктирилган тўлов суммасининг 0,4 фоизи миқдорида, яъни кечиктирилган сумманинг 50 фоизидан кўп бўлмаган миқдорда устама тўлашлиги кўрсатилган.

Шунга асосан Ҳазорасп туманидаги «Обод» ширкат хўжалиги якка тадбиркор Ж.Мадримов фойдасига олгидор қарз суммасининг 15 фоизи ҳамда тўлов муддатининг кечиктирилганлиги натижасида олгидор қарз суммасининг 50 фоизидан ошганлиги сабабли қарз пулининг тенг ярми, яъни 1.059.350 сўм устама тўлаши лозимлиги айтилган.

Бир йил мобайнида қарз пулларини ундиролмаган тадбиркор охир-оқибат асаблари таранглашиб, соғлиғини йўқотишгача бориб етган. Натижада 50.000 сўм миқдорида маънавий зарар кўрган. Адлия бошқармаси ушбу суммани «Обод» ширкат хўжалиги бош ҳисобчиси И. Мадримовдан ундиришни мақсадга мувофиқ деб топди.

Далиллардан кўриниб турибдики, жойларда тадбиркор, деҳқон ва фермерлар фаолиятига беписандлик ҳамон кўзга ташланиб турибди. Бундай ҳолат ўз навбатида мамлакатимиз иқтисодий равнақига катта таъсир этиши турган гап.

Ғафуржон СОБИРОВ,
биринчи даражали адлия маслаҳатчиси

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГЛАРИ

(Боши 1-бетда)

Айниқса, меҳнаткашларнинг ҳамда уларнинг оила аъзоларини саломатликларини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Комбинат қошидаги санаторий-профилакторий, дам олиш уйларига бепул йўлланмалар берилмоқда. Уруш ва меҳнат фахрийларига, кам таъминланган ва боқувчисини йўқотган оилаларга моддий ёрдам бериш корхона маъмурияти ҳамда касаба уюшма қўмитасининг доимий назоратида. «Металлург» стадиони ҳамда қайта жиҳозланган Маданият саройи спорт, санъат ихлосмандлари билан гавжум. Айни пайтда Маданият масканида 8 хил тўгарак ишлаб турибди. Улар сонини яқин кунларда 15 тага етказиш учун барча имкониятлар ишга солинмоқда. Китоб заҳираси 1800 та бўлган кутубхона ҳам меҳнаткашлар хизматида.

– Жорий йилни «Меҳр ва мурувват йили» деб аталиши бизга катта масъулият юклади, - дейди комбинат касаба уюшма қўмитасининг раиси Илҳом Қурбонов. – Шу боисдан ҳам ўз дастуримизни туздик. Унга асосан Бўка туманидаги болалар уйи тарбияланувчиларига, фахрийларимизга, кам таъминланган оилаларга ҳомийлик ёрдами кўрсатаяпмиз. Айни вақтда ишчи-хизматчиларимизнинг ўртача ойлик маоши 130 минг сўм атрофида.

Дарҳақиқат, йил бошида меҳнаткашларнинг фарзандларига 40 миллион сўмликдан зиёд совға-салом тарқатилди. Бундан ташқари, Бекобод шаҳридаги Ўзбекистон маҳалласида истиқомат қилувчи кам таъминланган оилаларни йиғиб, тадбир ўтказилди. Касаба уюшма қўмитаси томонидан боқувчисини йўқотган оилаларга 89 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари, 228 минг сўмлик кийим-кечак тарқатилди.

Шунингдек, корхонада ишлаб янги турмуш қураётган ёшларга энг кам иш ҳақининг ўн баробари миқдорида ёрдам пули берилмоқда. Ҳар йили Паркент туманидаги «Орзу» болалар оромгоҳида 1500 нафар бола ҳордиқ чиқаришмоқда. Корхонада ёшларни ўқитиш ишларига ҳам аҳамият катта. Айни вақтда Тошкентдаги олий ўқув юртларида 138, Москвада 12 нафар талаба корхона ҳисобидан билим олишмоқда.

Меҳнат муҳофазасига ҳам алоҳида эътибор беріляпти. Шу йилнинг ўзида махсус кийим-бош ҳамда пойафзал, шахсий ҳимоя воситалари учун 308 миллион сўм сарфланганлиги ҳам фикримизни тасдиқлаб турибди. Яна бир қувончли хабар. Яқинда 30 квартирали уй-жой қурилиб фойдаланишга топширилди. Яна 60 квартирали уй қурилиши давом этмоқда.

Табиийки, меҳнаткашларга кўрсатилаётган бундай ғамхўрлик ишлаб чиқариш самарадорлигини оширмоқда. Бу ҳақда комбинат директори А.Фармонов шундай дейди:

– Жамоамиз ўз иқтисодини ривожлантиришнинг тўғри ва аниқ йўлида турибди. Тўрт йил давомида ишга туширилган янги қувватлар пўлат эритиш топшириғини бажарибгина қолмай, янги иш ўринларини яратиш имконини ҳам берди. Шу вақт мобайнида пўлат ишлаб чиқариш 110 минг тоннага кўпайди.

* * *

Қурилиш ишлари давом этмоқда. Ишлаб чиқариш қувватлари ортаяпти. Комбинатнинг тараққиёт дастурига кўра умумий қиймати 17 миллион АҚШ доллари бўлган хорижий кредитлар ва инвестиция маблағлари янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ташкил этишга йўналтирилади. Бу экспорт имкониятларини ҳам оширади. Шунингдек, саноат корхоналарини пайвандлаш электродлари ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун керак бўлган симлар билан таъминлаш имконини яратади. Калибрланган симлар ишлаб чиқариш цехини ташкил этиш эса республикамизда пахта тойини боғловчи симларга бўлган эҳтиёжни тўла-тўкис қондиради.

Ҳа, булар келажакда бажариладиган ишларнинг бир қисми холос. Буларни амалга оширишга корхона жамоаси қатъий ишонади. Шу боисдан ҳам улар айни кунда келажакка ишонч билан қарашмоқда.

Неъмат РАФИҚОВ, «Ишонч» мухбири

Истиқлол берган имкон

ИЗБОСКАНЛИК ЁШЛАР

салоҳиятига Ҳиндистондаги Шанкар шаҳрининг мэри ҳам қойил қолди

Республика Президентининг «2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастури тўғрисида»ги Фармони ёш авлодни юртга фидойи, чуқур билимдон, комил инсонлар қилиб вояга етказишда катта қадам бўлди. Шу боис Избоскан туманида ҳам мактабларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга катта эътибор қаратилмоқда. Бу ишларга асосан ҳомий ташкилотлар кенг жалб қилинмоқда.

... Мана бир неча кунки, тумандаги тасвирий санъат лицейида ҳаёт қайнайди. Реконструкциялаш ишлари қизғин бошланган. Тупроқ ишларини бажараётган грейдер, бульдозерчиларнинг наъраси бир зум тинмайди. Дарвозадан қурилиш материаллари ортилган машиналар гуриллаб пайдар-пай кириб-чиқмоқда. Туман раҳбарларининг катта-кичиги шу ерда ишбоши. Дошқозонларда ошлар дамланган. Яқин-йироқдаги маҳалладошлар лицей биносини таъмирлаш ҳашарида иштирок этмоқдалар.

Одилжон Аҳмедов бошлиқ 119-кўчма жамланма қурувчиларининг қўли-қўлига тегмайди. 250 ўринли ётоқхона биноси, тоза ичимлик суви, газ иншоотлари, марказий иситиш тизимини таъмирлаш қўлдан чиқарилмоқда. Ҳомийлардан «Шарқ юлдузи» ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Азимжон Деҳқонов туман архитектура ва қурилиш идораси мутахассислари билан юзма-юз юрибди. Қўлларида лицей ҳудудини ободонлаштириш бўйича чизмалар тархи. Раис қаерларда гулзорлар барпо этилади, қуриб қолган боғни сув билан яшнатиш, йўлакларни асфальтлаш, ўйингоҳларни инвентарлар билан жиҳозлаш ҳақида кенгашмоқда. Бу жабҳада ширкатдан келган ҳашарчилар енг шимариб ишламоқдалар. Фермер хўжалиги бошлиқларидан Валижон Раҳмонов ҳам шу ерда. Яна бир соатдан кейин нонушта бошланади.

Избоскандаги тасвирий санъат лицейи янги ўқув йилига пухта ҳозирлик кўрган пешқадам таълим-тарбия даргоҳлари рўйхатида туради. Лицей санъат, ҳунар кошонасига айланган. Ариқлардаги сувлар жилдири, субҳи-содиқ елларида чайқалаётган гулзорлар мавжи, тахти-равон йўлакларига соя ташлаб турган яшил дарахтлар баргларининг ёқимли шивири, бахтли болаликдан эртак сўзлаётгандек... Ўйингоҳлар маҳалла болаларининг шодон қийқириқлари билан янада файзли.

Лицейда 12 та гуруҳга жамланган 300 нафардан зиёд талаба сўнгги қўнғироқ билан ёзги таътилга чиқди. Бу ерда ёғоч ўймакорлиги, рангтасвир, ганжкорлик, миниатюра санъати бўйича 8 та йўналишда касб-ҳунар эгаллайдилар.

Ўқув-тарбия ишларининг жаҳон андозаларига мувофиқлашуви, машғулотларда илғор педтехнологиянинг кенг қўлланиши, яратилган қулай шарт-шароит халқ амалий санъати дурдоналари билан талабаларни баҳраманд қилиш имконини туғдирмоқда. Эътиборлиси, избосканлик ёшларнинг истеъдодига халқаро жамиятлар қойил қолмоқдалар. Талабалардан Дилфуза Матбобоеванинг «Маҳаллада тўй» рангтасвири Японияда ўтказилган болалар асарлари халқаро кўргазмасида дунё назарига тушганини ким билмайди. Токио шаҳри мэрининг грантига сазовор бўлган Дилфузани Президентимиз эсдалик совғаси билан қутлаганини бугун бутун Ўзбекистон аҳли билади. Ҳусанбой Носиров номи эндиликда ҳинд диёрига таниш. Унинг ёғочга ўйиб ишлаган асари 2003 йили халқ амалий санъати ихлосмандларининг юксак баҳосига сазовор бўлди. Юртдошимиз халқаро болалар асарлари кўргазмасида ғолиб чиқиб, кумуш медал соҳиби бўлди. Шу муносабат билан Шанкар шаҳар мэри ўзбек фарзандини қутлаб табрик мактуби йўллади. Улуғбек Тожибоев республика «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати уюштирган «Миср – болалар нигоҳида» танлови совриндори бўлди. Талабанинг эҳромлар мамлакатига бағишлаб яратган ишланмаси мисрликларни мафтун этди. Ёш санъат ихлосманди халқлар дўстлиги ғояларининг тарғиботчиси сифатида Нил бўйларига сайёҳлик йўлланмаси билан мукофотланди.

Бугунгача мавжуд 57 та умумтаълим мактаблари, 51 та болалар боғчаси, 2 та лицей, 1 та гимназиянинг Фармондан келиб чиққан ҳолда паспортлари тузилди. Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастурида белгиланганидек, капитал реконструкциялаш ва таъмирлашнинг мақсадли йўналиши ишлаб чиқилган. Ҳокимлик илмгоҳларни қайта тиклаш, ўқув лабораторияларини ускуналар, синфхоналарини компьютер техникаси билан жиҳозлаш имтиёзли шартларда хорижий ҳомийлар ёрдамидан фойдаланишни режалаштирмоқда. 14-,35-мактабларнинг ёшлари янги ўқув йилидан бошлаб масофадан туриб ўқитиш усулига ўтадилар. Ҳозирги кунда бу мактабларда Япониянинг беғараз ёрдами билан компьютер ва бошқа замонавий ўқитиш ускуналари ўрнатиляпти.

28-мактаб, 43-,46- болалар боғчаларида таъмирлаш ишлари бошлаб юборилган. Избосканлик маорифчиларнинг жаҳон халқ таълими тизими билан ҳамкорлиги кучаймоқда. Масалан, ўзим Филиппинда бўлиб, ҳамкасбларим билан тажриба алмашиб қайтдим.

Жаннатхон ШЕРҒОЗИЕВА, Избоскан туманидаги 20-мактаб мураббийси

Ижтимоий ҳимоя

БАХТ УЧУН ЯРАЛГАН ИНСОН

Ўзини ҳурмат қилган инсон, буюк аждодлари билан фахрланган миллат борки, қадимдан кексалар ҳурматини, ёшлар иззатини ўрнига қўйиб келган. Якка-ёлғиз, ёрдамга муҳтожлардан меҳрини, мурувватини аямаган, етимлар, ногиронларни ўз ҳолига ташлаб қўймаган. Инчунун, ўзбекнинг ҳеч бир маъракаси, тўйи маҳалладошлар, дўсту ёронлар аралашувисиз, кўмагисиз ўтмайди. Қисқаси, бизда азал-азалдан қарор топган ушбу фазилат – меҳр-оқибат шундай кунда билинади: кўпчиликнинг беминнат ёрдами билан кам таъминланган оиланинг йиғини ҳам кўнгилдагидек ўтади.

Туман ижтимоий таъминот бўлими томонидан бу борада белгиланган вазифаларнинг ўз вақтида адо этилишига эришилаётир. Масалан, туманимиздаги 13400 нафардан зиёд пенсия олувчининг пуллари ҳар ойнинг йигирма бешинчи кунигача эгаларига тарқатилмоқда. Шунингдек, боқувчисини йўқотган ва ногиронларни моддий ёрдам ва нафақа пуллари билан вақтида таъминлашга эришилмоқда. Жумладан, 1036 нафар боқувчисини йўқотган ҳамда 462 нафар 16 ёшгача ногиронларга 16 миллион 430 минг сўмга яқин маблағни ҳар ойнинг дастлабки кунларидаёқ етказиб беряпмиз.

Қариялар ҳамда ногиронларни ижтимоий ҳимоялаш, соғлиғини яхшилаш борасидаги ишлар ҳам қатъий режа асосида амалга оширилмоқда. Имтиёзлардан фойдаланувчилар рўйхати туман марказий дорихонасига, давлат солиқ инспекцияси ва тиш даволаш поликлиникасига мунтазам етказиб бериляпти. Улар имтиёзлардан тўлиқ фойдаланишлари учун ҳамма шароит яратилган. Масалан, йил бошидан буён 4 мингдан ошиқ пенсионер ва ногирон диспансер кўригидан ўтказилиб, тиббий муолажа, зарур ҳолатлар аниқланди.

Шу ўринда, ҳомийлар ва саховатли инсонларнинг ёрдамга муҳтожларга кўрсатаётган ғамхўрлигини ҳам таъкидлаш жоиз. Яқинда 34 нафар ўзгалар парваришига қарам ёлғиз кексалар ҳамда 20 нафар васийликка олинган етим болаларга «Инъом» қаҳвахонасида дастурхон ёзилди. Ўша куни уларга 200 минг сўмлик кийим-кечак, дори-дармон тарқатилди. Тадбирга кела олмаганларнинг уйларига ходимларимиз элтиб беришди.

Бундай савобли тадбирлар ҳар бир хўжалик, корхонада тез-тез ўтказиб турилибди. Жумладан, Навоий номли ширкат хўжалигида шундай мақсадлар учун қарийб 565 минг, «Гулзоробод»да эса 450 минг сўмлик маблағ сарфланди. Кабел корхонаси жамоаси эса кам таъминланганларга 75 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатди.

Инсон учун ҳаётда саломатликдан ортиқ бойлик йўқ. Шуни эътиборда тутиб, уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар навбати билан сиҳатгоҳларда соғлиқларини тиклашяпти. Беш ойда 18 нафар фахрий «Товоқсой», «Олтиариқ», «Косонсой» сиҳатгоҳларида кўнгилдагидек дам олиб қайтишди. Болаликдан ногиронларнинг икки нафари эса махсус аравача билан таъминланди.

Болаларни халқаро ҳимоя қилиш куни муносабати билан саккизинчи июнда яна бир тадбир ўтказдик. 14 ёшгача бўлган 400 нафар ўғил-қизларни бир пиёла чойга таклиф этиб АҚШнинг «Самарисиян-терст» корхонаси томонидан олиб келинган совға-саломлар эгаларига топширилди.

Ижтимоий таъминот соҳаси ходимлари учун меҳрга ташна қалблар кўнглини овлаш, улар чеҳрасида табассум кўриш, миннатдорчилик эшитиш энг катта мукофотдир. Зотан, иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Николай Головин, кўп болали она Бозоргул Сапарова ва ёлғиз яшовчи Сайдулла Маҳмудовларнинг юракдан айтган ташаккурлари, илиқ сўзлари келгуси ишларимизда бизга қувват бағишлайди.

Фарҳод АЗИМЖОНОВ, Чиноз туман ижтимоий таъминот бўлими мудири

«Ўзстандарт» агентлигининг Штрихли кодлаш маркази томонидан тезкорликни таъминлаш, сарф-харажатларни қисқартириш мақсадида агентликнинг ҳудудий сертификациялаш марказлари ҳузурида маслаҳат пунктлари ташкил этилди.

МАҲСУЛОТ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИ БЕЛГИСИ

Бундай кодлар товар айланмасини тезлаштириши баробарида истеъмолчилар ҳуқуқини ҳимоя қилишнинг мукаммал воситаси ҳам ҳисобланади.

- Барча замонавий алоқа воситалари билан таъминланган ушбу пунктларда махсус билимга эга, тажрибали мутахассислар фаолият кўрсатмоқда, - дейди марказ раҳбари Марат Собиров ЎзА мухбирига. - Бу борада айниқса, мамлакатимизда яқинда қабул қилинган «Электрон рақамли имзо тўғрисида»ги ва «Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида»ги қонунларнинг ҳаётга татбиқ этилиши штрихли код асл нусха макетларини олиш ва уларнинг товар этикеткаларида босилиш сифатини аниқлашни янада соддалаштиришда муҳим омил бўлмоқда.

Марказ айни пайтда товарларнинг етти мингдан ортиқ штрихли кодини давлат реестрига киритган.

Касаба уюшма фаоллари ҳақида ҳикоялар

МУНАВВАР ТОНГ

Саодатнинг кундалик юмушлари кўп. У Пахтакор туман Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма қўмита раиси сифатида иш вақтининг ҳар бир лаҳзасидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилади. Буни у устози, касаба уюшмаларида кўп йиллар самарали ишлаган Зоя опа Аҳмедовадан ўрганган.

Бугун ҳам Саодат кунлик иш режасига кўра Пахтакор шаҳридаги «Жиззах пахта тола базаси» идорасида бўлиб, ишчи-хизматчиларига яратилаётган шароитлар билан яқиндан танишди. Ўзининг фикр-мулоҳазаларини бошланғич касаба уюшма қўмитаси ва маъмурият раҳбарига етказди. Айниқса, меҳнат муҳофазаси бўйича билдирилган эътирозни раҳбарият тўғри қабул қилиб, аҳволни ўнглашга ваъда берди...

Қўмита раисининг бошланғич ташкилотларда тез-тез бўлиб, маъмурият раҳбарлари билан бевосита жонли мулоқот ўтказиб бориши ўз самарасини бераётир. Натижада туман қишлоқ хўжалик тармоғида меҳнат муҳофазаси, техника хавфсизлиги бўйича жиддий ўнгланишлар юз бермоқда.

– Туманимизда 900 та фермер хўжалиги фаолият кўрсатмоқда, – дейди С.Юсупова. – Уларда 8 минг нафардан ортиқ касаба уюшма аъзолари ишлайди. Уларни жамоа шартномаси орқали ҳуқуқий, ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш асосий вазифамиз.

Туманда маданий, спорт тадбирлари тез-тез ўтказиб турилибди. Яқинда А.Икромов номли хўжаликда бўлиб ўтган спорт байрами кўпчиликда яхши таассурот қолдирди. Унда қишлоқ полвонлари ўзаро беллашдилар.

Хулоса қилиб айтганда, фаолларга таяниб иш олиб бориш яхши самара беряпти. Саодатнинг эса 9 нафар қўмита аъзолари, 11 нафар бошланғич касаба уюшма қўмитаси етакчиларига таяниб ишлаётгани муваффақиятлар омили бўлаётир.

А.АЗИМОВ, «Ишонч» мухбири

Чуст туман «Халқ банки» да аҳоли омонатларини банкка жалб этиш юзасидан муҳим қадамлар қўйилди. Туманда «Вестерн Юнион» шохобчасининг ўтган ойда ишга туширилиши бир ойда 30 минг АҚШ доллари миқдорида пул ўтказмаларини амалга ошириш имконини берди. Иккинчидан бу қулайлик аҳолини пул жўнатмалари учун олис шаҳарлардаги банкларга қатнаш ташвишидан қутқарди.

МИЖОЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

Фақат бугина эмас. Хизмат сифати ва самарадорлигининг яхшилангани банкнинг аҳоли, корхона, ташкилотлар билан алоқасини мустаҳкамлайди, – дейди банк бошқарувчиси Баҳодир Жўраев. – Қисқа фурсат ичида мижозлар сони 280 дан 360 нафарга кўпайди, ўз навбатида пул тушуми 1,5 баробарга ошди.

Банк даромадларининг ошишида тадбиркор ва ишбилармонлар билан ўрнатилган яқин ва ишончли ҳамкорлик муҳим ўрин тутмоқда. Масалан, «Ҳордиқ» ва «Мираҳмад ота» ошхонасидан тушаётган кунлик тушум 100-120 минг сўмни ташкил этаётир.

Банк маблағларининг ошиши ҳисобига чорвачилик, балиқчилик ва деҳқончилик билан шуғулланадиганларга микрокредитлар ажратилди. Жумладан, «Зар» фермер хўжалигига балиқчилик ҳавзаси ташкил этиш учун 1 миллион сўм кредит ажратилган бўлса, якка тадбиркор Улуғбек Ибрагимов 3 миллион сўмлик банк ёрдами билан чорвачиликни ривожлантириш имконига эга бўлди. Шунингдек, автокредитлар учун 7 миллион сўмлик банк маблағи жалб этилди.

Соҳиба АЪЗАМОВА, «Ишонч» мухбири

Нуқтаи назар

МЕҲНАТ ТАЪТИЛИ

у қандай ўтади?

Бугунги кунда «Хоразмавтойўл» йўл қурилиши хусусий шуъба ташкилоти касаба уюшма қўмитаси 1770 нафар аъзосига эга. Маъмурият ва касаба уюшма ташкилоти ўртасида имзоланган жамоа шартномаси асосида ишчи-хизматчиларга 17 миллион сўмлик моддий ёрдам берилди.

Ташкилотга Икром Зарипов раислик қилади. «Касаба уюшма аъзоларини ижтимоий, ҳуқуқий ҳимоя қилиш фаолиятимизнинг асосини ташкил этади. Ойлик маошларнинг ҳам вақтида берилишини таъминлаяпмиз» – дейди у.

Жорий йилнинг дастлабки чорагида қўмита томонидан боқувчисини йўқотган, кам таъминланган, кўп болали оилаларга 100 минг сўм ёрдам пули берилди. Жами ишчи-хизматчилар ижтимоий муҳофазасига эса 2,5 миллион сўм сарфланди. Жамоа шартномалари шартига кўра ходимларнинг тўй ва маъракаларида бир ойлик миқдорида ёрдам бериб борилди ҳамда бепул транспорт хизмати кўрсатилди.

Корхона асосан йўл қурилиши билан шуғулланади. Шу сабабли ишчилар кўпчилик ҳолларда турли ҳудудларда юришларига тўғри келади. Шуни эътиборга олиб жамоа шартномасида кўчма иш учун қўшимча 20 фоиз миқдорида ҳақ тўлаб бориш кўзда тутилган ва бу амалда тўлиқ қўлланилмоқда.

Бу ерда ходимга туғилган куни муносабати билан бир ойлик маош миқдорида мукофотлаш одат тусига кирган.

Жамоада фахрийларни ва байналмилалчи жангчиларнинг меҳнат таътилига 3 кун қўшиб берилади. Ўтган йил 12 нафар, бу йилнинг биринчи чорагида эса 3 нафар фахрийга бепул йўлланмалар берилди.

Корхонада ҳар бир ишчи-хизматчига кунига 850 сўмдан овқат пули берилади. Янги йил, 8-Март, Наврўз байрамларида дастурхон ёзилиб, ош тарқатилди. Кўпчилик моддий ва маънавий рағбатлантирилди.

Ўтган йил ходимларнинг сиҳатгоҳларда бепул даволаниб келишларига 1,5 миллион сўм пул сарфланди. Жорий йил бу рақам янада салмоқлироқ бўлиши кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари, Наврўз байрами муносабати билан «Ўзавтойўл» концерни томонидан 4 нафар ишчига «Йўл хўжалиги меҳнат фахрийси» гувоҳномаси берилди. Буларнинг орасида Ҳазорасп туман йўл хўжалиги ходими Ромон Матчонов, Хива тумани йўл хўжалиги пудрат таъмирлаш фойдаланиш корхонаси директори Фарҳод Жабборовлар бор.

Бу йилги жамоа шартномасида ёш оилаларга имтиёзлар ҳам кўзда тутилган. Бу муҳим ҳужжат орқали ишчи-хизматчиларга берилаётган ижтимоий имтиёзлар ҳар бир ходимнинг аъзолик бадалига нисбатан 30 баробарга кўпдир.

Эркин ЭРМАТОВ, «Ишонч» мухбири

Орамиздаги одамлар

ЧИЛАНГАР

Мамадали Убайдуллаев қарийб 40 йилдан буён чилангарлик касбини эъзозлаб келади. Уни нафақат «Наврўз» қишлоғида, балки Нишон туманида ҳамма ҳурмат қилади. Негаки, Мамадали акани истаган пайтда Наврўз муқобил машина-трактор паркининг устахонасидан топиш мумкин.

– Уста Мамадали Убайдуллаевнинг меҳнати жамоамиз ходимлари учун нақадар юксак, – дейди муқобил машина-трактор парки раҳбари Жуманазар Ҳуррамов. – Техника – деҳқон қаноти ҳисобланган айни кунларда Мамадали Убайдуллаевни энг яқин кўмакчимиз сифатида тан оламиз.

Дарвоқе, устанинг шогирдлари анчагина. Яқинда жамоадошлари уни иззат-икром билан нафақага кузатиб, совға-саломлар улашишди. Унинг ишини ўғли Отабек давом эттиряпти. Халқимизда «От изини той босар», деган буюк ҳикмат қанчалик ҳақиқатга айланганлигини шундан ҳам билса бўлади.

Мамадали аканинг Юсуф Салаев, Азиз Давлатов, Ойтугон Чамбилов сингари шогирдлари устозлари ҳақида жуда илиқ гапларни айтишди. Каттаю кичикни, бирдек ҳурмат қилиб, эътиборга сазовор бўлган чилангар Мамадали Убайдуллаевга бунданда ортиқ бахт бўлмаса керак.

Шавкат СУЛТОН, «Ишонч» мухбири

Саволларингизга ҳуқуқшунос Карим Мухторов жавоб беради

САВОЛ: 1. Аёлларга ҳомиладорлик таътили учун нафақа неча кунга тўланади?

2. Икки ва ундан ошиқ ёш боласи бор аёлларга қўшимча таътил берилади, дейилган. Бу имтиёз мактабларда қандай қўлланилади?

Ж. ПАРПИЕВ,
Поп тумани

ЖАВОБ: 1. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 233-моддасига асосан аёлларга туққунга қадар етмиш календар кун ва туққанидан сўнг эллик олти календар кун, туғиш қийин кечган ёки икки ва ундан ортиқ бола туғилган ҳолларда етмиш календар кун муддати билан ҳомиладорлик ва туғиш таътиллари берилиб, давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақа тўланади.

Ҳомиладорлик ва туғиш таътили жамланган ҳолда ҳисобланади ва туғишга қадар амалда бундай таътилнинг неча кунидан фойдаланганидан қатъий назар аёлга тўлиқ берилади.

Ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақа Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг 2002 йил 1 апрелидаги 21-сон буйруғи билан тасдиқланган ва 2002 йилнинг 8 майида 1136-сон билан Ўзбекистон Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказилган «Давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ берилади.

Ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақани тайинлаш ва тўлаш учун Ўзбекистон Ижтимоий таъминот вазирлиги билан келишилган ҳолда Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган ҳамда Ўзбекистон Адлия вазирлигида 2002 йилнинг 19 январида 873-сон билан рўйхатдан ўтказилган «Меҳнатга лаёқатсизлик варақаси ва маълумотнома бериш тўғрисида»ги Йўриқномада белгиланган тартибда берилган меҳнатга лаёқатсизлик варақаси асос бўлади. Бу меҳнатга лаёқатсизлик варақаси аёллар маслаҳатхонаси, туғруқхона врачлари, агар улар бўлмаса Профилактика-даволаш муассасаларининг акушер-гинекологлари томонидан ҳомиланинг 30 ҳафтасидан бошлаб 126 календар кунга берилади.

Низомга биноан ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақа (шу жумладан, ҳомила тушган ҳолларда) вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик варақасида кўрсатилган барча давр учун тўланади.

Вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик ёки ҳомиладорлик таътили бошланган ойдан олдинги 12 ой давомида олган ва суғурта бадаллари чегирилган барча мукофотларнинг 1/12 қисми нафақа ҳисоблаб чиқариладиган ойлик иш ҳақига қўшилиб, ўртача ойлик иш ҳақи миқдори аниқланади.

Нафақанинг умумий миқдори кунлик нафақани ушбу ойда вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик (ҳомиладорлик ва туғиш таътили) туфайли ишга келмаган иш кунлари сонига кўпайтириш йўли билан белгиланади. Ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақа иш ҳақининг 100 фоизи миқдорида берилади.

Ҳар бир соҳа ходимлари (соатбай, ишбай, штатсиз ходимлар, ширкат хўжалиги аъзолари ва бошқалар)га ушбу нафақаларни ҳисоблаш тартиби Низомда аниқ қилиб кўрсатилган. Шу сабабли нафақаларни ҳисоблаш ва тўлашда Низом талабларига тўлиқ риоя қилиниши зарур.

ЖАВОБ: 2. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 232-моддасига асосан икки ва ундан ортиқ ўн икки ёшгача ва ўн олти ёшгача ногирон боласи бор аёлларга ҳар йили уч иш кунидан кам бўлмаган ҳақ тўланадиган қўшимча таътил берилади. Бу кўрсатиб ўтилган болали аёлларга уларнинг хоҳишига кўра, ҳар йили ўн тўрт календар кундан кам бўлмаган муддат билан иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътил берилади. Бундай таътил йиллик таътилга қўшиб берилиши ёки иш берувчи билан келишиб белгиланадиган даврда ундан алоҳида, ҳатто уни қисмларга бўлиб фойдаланиши мумкин. Меҳнат Кодексининг 150-моддасига мувофиқ эса, ходимга иш ҳақи сақланмайдиган таътил иш берувчи билан келишилган ҳолда берилади. Иш берувчи бу таътилни бермаслиги ҳам мумкин.

Меҳнат Кодексининг 232-моддасида белгиланган қўшимча таътиллар кейинги йилга ўтказилишига йўл қўйилмайди. Кўрсатиб ўтилган болали аёлларга ҳақ тўланадиган уч кунлик қўшимча таътил муассасада қабул қилинган жамоа шартномасида белгиланиши ёки унда белгиланмаслигидан қатъий назар берилади. Жамоа шартномасида муассасанинг иқтисодий аҳволи ҳисобга олинган ҳолда уч иш кунидан ортиқ қилиб ҳам белгиланиши мумкин. Уни бажариш иш берувчи учун мажбурийдир.

Бундан барча корхона, муассасаларда ишлаётган болали аёлларга уч иш кунидан кам бўлмаган ҳақ тўланадиган таътил берилиши зарур деган хулоса келиб чиқмайди. Қонунда йиллик асосий ва қўшимча таътилларнинг ҳам чегараси бор. Бу Меҳнат Кодексининг 140-моддасида кўрсатиб ўтилган. Унга мувофиқ йиллик таътилнинг умумий муддатини ҳисоблаб чиқаришда қўшимча таътиллар йиллик асосий таътилга қўшиб жамланади.

Барча ҳолларда қонун ҳужжатлари билан белгиланган таътилларни жамлашда уларнинг умумий муддати қирқ саккиз иш кунидан ошиб кетмаслиги керак. Шундай экан, мактабларда 48 иш кунидан кам таътил оладиган ходимларга (жамланганда 48 иш кунидан ошиб кетмаслиги керак) Меҳнат Кодексининг 232-моддасида кўрсатилган қўшимча уч иш кунидан кам бўлмаган ҳақ тўланадиган таътил берилиши зарур.

«ИШОНЧ» ҲУҚУҚИЙ МАСЛАҲАТХОНАСИ

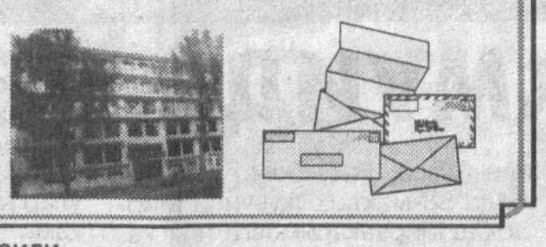

Саволингизга Тошкент шаҳар Акмал Икромов тумани суд ижрочилари бўлинмаси суд ижрочиси Дўстмуҳаммад Боймуродов жавоб беради

САВОЛ: эрим билан ажрашганимга уч йил бўлди. Иккита фарзандим бор ва уларга собиқ эримдан алимент олиб турар эдим. 2003 йилнинг ноябр ойидан буён эса алимент ололмаяпман. Суд ижрочиси ёзган аризаларимни инобатга олмай, алиментни ундириш учун хеч қандай чора кўрмаяпти. Амалдаги қонунчилигимизда алимент ундириш борасида қандай тартиблар мавжуд? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Р.МАШАРИПОВА,
Урганч шаҳри

ЖАВОБ:Суд ижрочиси фаолиятлари асосан Ўзбекистон Республикасининг «Суд ҳужжатларини ижро этиш ва бошқа орган ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Қонуни билан амалга оширилади.

Суд ижрочиси ижро ҳужатини суд ёки бошқа органдан ёхуд ундирувчидан агар ижро ҳужжатини ижрога топшириш муддати ўтмаган ва мазкур ҳужжат Ўзбекистон Республикасининг «Суд ҳужжатларини ижро этиш ва бошқа орган ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги қонуни 8-моддаси талабларига зид бўлмаган тақдирда суд ижрочиси суд ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисидаги Қонуннинг 23 ва 86 моддаларига асосланган ҳолда ижро ишини юритиш учун қабул қилади. Ижро ишини юритиш суд ижрочиси қарори билан қўзғатилади. Суд ижрочиси томонидан ижро ҳужатини суд ёки бошқа органдан ёхуд ундирувчидан олган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай ижро ишини қўзғатиш тўғрисида қарор чиқарилади. Суд ижрочиси ижро ишини юритишни қўзғатиш тўғрисидаги қарорда ижро ҳужжатидаги талабларни ихтиёрий равишда бажариш учун ижро иши юритиш қўзғатилган кундан эътиборан, кўпи билан 5 кун муддат белгилайди ва қарздорга белгиланган муддат тугагандан кейин ижро ҳужжатидаги талаблар юқорида таъкидлаб ўтилган Қонуннинг 82-моддасида назарда тутилган жаримани ундирган ҳолда мажбурий ижро этилиши тўғрисида маълум қилади. Ижро ишини юритишни қўзғатиш тўғрисидаги қарор нусхалари тегишли шахсларга юборилади. Суд ижрочиси ундирувчининг аризасига биноан ёки ўз ташаббуси билан мулкни ундириш бўйича ижро иши юритишни қўзғатиш тўғрисида қарор чиқариш билан бир вақтда қарздорнинг мол-мулкини рўйхатга олиниб, тегишли далолатнома тузилади ва унга беш кунлик муҳлат ичида фуқаролик ишлари бўйича судга мол-мулкларини рўйхатдан чиқариш бўйича мурожаат қилиш ҳуқуқлари тушунтирилади. Шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, шу ва шунга ўхшаш вазиятлардаги ижрочи қарорлари устидан судга шикоят қилиниши ёки протест билдирилиши ҳам мумкин. Агар ижро ҳужжатининг ижрога топширилиш муддати ўтказиб юборилган бўлса, суд ижрочиси ижро ҳужжатини қайтариш тўғрисида қарор чиқаради. Бу қарорда ижро ҳужжатидаги камчиликлар кўрсатилади ва берилган идорага қайтарилади. Ижро ҳужжатининг йўл қўйилган нуқсонларни бартараф қилиш учун қайтариб юборилиши ва унда келтирилган камчиликлар тузатилгандан кейин эса суд ижросига иккинчи марта умумий тартибда юборилиши учун тўсқинлик қилмайди. Ижро ҳужжатини қайтариб юбориш тўғрисидаги қарор устидан ҳам судга шикоят қилиниши ёки протест билдирилиши мумкин.

Ижро ҳужжатларининг алиментлар ҳамда уч ойдан ошмаган иш ҳақини ундириш тўғрисидаги талаблари дарҳол ижро этилиши керак. Ўзбекистон Республикасининг Никоҳ ва Оила Кодекси 140-моддасига кўра агар алимент тўлаши шарт бўлган шахс ўша даврда ишламаган бўлса ёки унинг иш ҳақи ёки бошқа даромадларини тасдиқловчи ҳужжатлар тақдим қилинмаган бўлса, алимент ундирилаётган вақтида Ўзбекистон Республикасида амалда бўлган ўртача ойлик иш ҳақи миқдорида ҳисобланиши қайд этилган.

Алимент тўлаши шарт бўлган қарздорга унинг ишга жойлашиши зарурлиги, ойлик иш ҳақи ва даромадлари ҳақида суд ижросига маълумотномаларни тақдим этиши, алимент пулларини ҳар ойда ўз вақтида тўлаб бориши шартлиги тушунтирилиб, ундан юқоридаги талабларни бажариш ҳақида ёзма равишда мажбуриятнома олинади ҳамда Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 122-моддаси билан огоҳлантиралади. Агар уч ой давомида бу талаблар қарздор томонидан бажарилмаса ва бу талабларни бажаришдан қасддан бўйин товласа, бундай ҳолларда суд ижрочиси «Билдирги» билан қарздорга нисбатан жиноий иш қўзғатиш тўғрисида Жиноят ишлари бўйича судга мурожаат этади.

Чортоқ туманидаги «Ўзбекистон мустақиллигининг 5 йиллиги» ширкат хўжалиги нафақат пахтачиликда, балки ғаллачиликда ҳам вилоятда юқори кўрсаткичга эришмоқда. Жамоанинг жорий йилги режаси ҳам чакки эмас. Улар 360 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 70 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлашган.

Ҳозир ғаллазорда ўрим қизғин паллага кирди. Пудратчилар бирин-кетин режани бажармоқда. Албатта, бундай кўрсаткич ўз-ўзидан бўлмайди. Бу ғаллакорларнинг кунни-тунга улаб қилган меҳнати самарасидир.

Мавсумда бош пудратчи Деҳқонбой Абдуллаев ҳар гектаридан 75 центнердан, пудратчи Абдуназир Қирғизов эса 80 центнердан ҳосил олди.

Ҳадемай, хўжалик ғаллакорлари зафар маррасини эгаллашади.

Суратларда: «Ўзбекистон мустақиллигининг 5 йиллиги» ширкат хўжалиги пудратчилари (чапдан) Деҳқонбой Абдуллаев ва Абдуназир Қирғизов; ғаллазорда.

Х.МАМАДАЛИЕВ
(ЎзА) олган суратлар

БАРЧАГА ЁҚҚАН СПОРТ КИЙИМЛАРИ

Малайзиянинг TLWAY TEXCO компанияси Ўзбекистонда юқори сифатли спорт кийимлари ишлаб чиқарувчи иккита қўшма корхона барпо этишни режалаштирмоқда.

Малайзия компаниясининг президенти К. Рамамуртининг сўзига кўра, қўшма корхона тузиш тўғрисидаги баённома ҳужжатлари "Малика" ОАЖ ва "Охунбобоев номидаги бош кийимлари фабрикаси" ЁАЖ билан имзоланди.

Имзоланган ҳужжатларга кўра, биринчи қўшма корхона "Malika-Tlway Texco"нинг низом жамғармаси 2,1 миллион АҚШ долларини ташкил этади. Бош кийимлар фабрикаси негизида ташкил этиладиган "Uz-Tlway Texco" қўшма корхонасининг низом жамғармаси эса 400 минг АҚШ долларидан иборат бўлади. Малайзия компанияси ҳар икки қўшма корхонада 51 фоиздан улушга эга бўлса, ўзбекистонлик ҳамкорларнинг улуши 49 фоизни ташкил этади.

К. Рамамуртининг айтишича, компания жаҳондаги етакчи фирмалар – Adidas, Reebook ва Nikeнинг лицензиясига эга. Шуниси диққатга лойиқки, Малайзия компанияси Ўзбекистонда ишлаб чиқариладиган жами маҳсулотнинг саксон фоизини экспортга чиқаришни мўлжалламоқда.

Дастлабки пайтда компаниямиз хомашёни четдан келтиради, деди К.Рамамурти. — Кейинчалик ўзбек тўқимачилари тайёрлаётган хомашёдан фойдаланишни режалаштиряпмиз. Биринчи босқичда кўзда тутилаётган инвестиция ҳажми 3 миллион АҚШ долларини ташкил этади.

Режага асосан, қўшма корхона тузиш тўғрисидаги таъсис шартномалари яқин кунларда имзоланади. Хуллас, шу йилнинг охирга қадар корхоналар ўзларининг илк маҳсулотини чиқара бошлайди. Таъкидлаш жоизки, шу кунга қадар юқори сифатли спорт кийимлари Марказий Осиё мамлакатларига фақат четдан келтириларди.

"Туркистон-пресс"

2004 йил – Меҳр ва мурувват йили

НУРОНИЙЛАР ДУОГА ҚЎЛ ОЧИШДИ

Инсон ҳақида ғамхўрлик касаба уюшмаларининг бош вазифасидир. Буни Наманган вилояти касаба уюшмалари фаолияти мисолида ҳам кўриб ишонч ҳосил қилишингиз мумкин. 2004 йилнинг Меҳр ва мурувват йили деб эълон қилинганлиги ушбу йўналишдаги тадбирларнинг янада кенгроқ қулоч ёйишига туртки бўлди.

– Биринчи навбатда ишловчи, унинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоялаш касаба уюшмалар фаолиятида муҳим ўрин эгаллайди, - дейди вилоят Кенгаши ижтимоий-иқтисодий муҳофаза бўлимининг мудири Жўрахон Воҳидов. – Шу муносабат билан йилнинг дастлабки кунлариданоқ бошланғич ташкилотларда йиғилишлар ўтказилди. Алоҳида тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга ошириб келинмоқда.

Биринчи навбатда барча касаба уюшма ташкилотлари бошқарув идоралари маҳаллалар билан алоқани кучайтирдилар. Жойлардаги ишловчиларнинг яшаш шароитларини чуқурроқ ўрганишга киришдилар. Меҳр-мурувватга муҳтож кишиларга ва оилаларга имкон борича ёрдам кўрсатиш чора-тадбирларини кўрдилар.

– Бир гуруҳ киши кўча эшигимни тақиллатиб келишса дастлаб ҳайрон бўлдим, - дея суҳбатни давом эттиради «Иттифоқ» маҳалласида яшовчи Мукаррамхон ая Асқарова. – Исми-шарифимни айтишганларида мени йўқлаб келишганликларини билиб бошим осмонга етди. Гап совға-саломда ёки ёрдам пулларидагина эмас. Ҳамма нарса инсонийликда, қилган меҳнатингни унутишмаганларида. Шу ишларни ташкил этишда бош-қош бўлаётганларни дуо қилдим.

Биз ушбу маҳалладан Раҳима Қурбонова, Мавлудахон Абдураҳмонова, «Чаманзор» маҳалласидан Карим ота Бойзоқов, Охунбобоев маҳалласидаги Тошмамат ота Хонтўраев, «Марғилон» маҳалласидан Халимахон ая Валиева ва бошқа кексалар, кўп болали оилалардан ҳам ана шундай миннатдорчилик сўзларини эшитдик.

Ёлғиз ва кўмакка муҳтож, кам таъминланган оилалар билан бир қаторда бетоб ётганлар, шифохоналарда даволанаётганлар ҳолидан хабар олиб турилибди. Уларни қўллаб-қувватлаш, биринчи галда дори-дармонлардан ёрдам кўрсатиш чора-тадбирлари кўрилляпти. Масалан, «Гўзал» даҳасида яшовчи Мансурахон ая Қозоқбоева, «Оромгоҳ» даҳасида истиқомат қилувчи Ҳабибулло Тошматов, Тахтакўприк даҳасидан Валижон Қобиловларга шу соҳада кўмак кўрсатилди.

Умуман кенгаш томонидан ишлаб чиқилган тадбирга мувофиқ Янги йил, Қурбон ҳайити ва Наврўз байрами муносабати билан кам таъминланган оилалар, ногиронлар ва ёлғиз пенсионерлардан 1029 нафарига касаба уюшмалари ҳисобидан, 1650 нафарига иш берувчилар ҳисобидан меҳр-мурувввbooт ёрдами кўрсатилди. Бундан ташқари, меҳр-мурувватга муҳтож кам таъминланган оилалар ҳомий ташкилотлар томонидан 16 миллион 260 минг сўм кўмак берилди.

Касаба уюшмаларининг бевосита ташкилотчилиги ва саъй-ҳаракатлари туфайли корхона, ташкилот, муассаса, ширкат ва фермер хўжаликлари томонидан кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам кўрсатилди. «Меҳрибонлик уйи» ва Чортоқ туманидаги мактаб-интернат тарбияланувчиларига Наманган электр тармоқлари корхонаси томонидан кўрпа-ёстиқ ва спорт кийимлари сотиб олиб берилди.

Ж.ОБИДОВ

АСКАРЛИКДАН - АБИТУРИЕНТЛИККА

Муддатли ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ёшлар Қарши давлат университети ва Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институтининг тайёрлов курсларида бепул ўқитилмоқда. Ушбу курслар Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 10 мартдаги «Муддатли ҳарбий, муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган фуқароларни бўшатиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларига навбатдаги чақирув тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ташкил этилди.

Ҳукумат қарорида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ёшларнинг кириш имтиҳонлари топшириш даврида ҳам мавжуд имтиёзлардан фойдаланиши кўрсатилган. Шу жумладан ҳарбий хизмат давомида жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарлик бўйича юқори кўрсаткичларга эришган ҳамда ҳарбий қисм қўмондонлигининг тегишли тавсияномаларини олган аскарларга олий ўқув юртига ўқишга кириш учун тўпланадиган энг юқори баллнинг 20 фоизи миқдорида қўшимча балл берилади.

ЮК ТАШИШ ҲАЖМИ ОРТАДИ

Ўзбекистон халқаро автомобилда юк ташувчилар уюшмаси Фарғона, Наманган ва Термиз шаҳарларида ўз ваколатхоналарини очди.

- Бундан кўзланган мақсад ушбу вилоятлардаги хусусий ҳайдовчиларни халқаро юк ташишга янада кенгроқ жалб этиш, мижозларга жаҳон андозалари даражасида хизмат кўрсатиш, уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, билим ва малакасини оширишдир, - деди мазкур уюшма президенти Қаҳрамон Сиддиқназаров ЎзА мухбирига. - Айни пайтда салкам йигирмата автокорхонанинг 630 дан зиёд юк ташувчи автотранспорт воситаси ҳайдовчиларини ўзида бирлаштирган ташкилотимиз Халқаро автомобил транспорти иттифоқининг ҳақиқий аъзоси ҳисобланади.

Уюшма юртимизнинг бошқа вилоятларидаги халқаро юк ташувчиларни ҳам кенг кўламда бирлаштириш орқали хизмат нархини сезиларли даражада камайтиришни мўлжаллаяпти. Бунда «TIR КАРНЕТ» халқаро тизимидан самарали фойдаланилаётгани айниқса қўл келмоқда.

ЭЛЛИКҚАЛЪАНИНГ БАРАКАЛИ ХИРМОНИ

Элликқалъа тумани ғаллакорлари қабул пунктларига 3,5 минг тонна сара дон топшириб, шартнома режасини уддалади.

- Маҳаллий шароитга мос, ҳосилдор «Старшина» навига мансуб 600 тонна уруғлик тайёрланди, - дейди туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси раҳбари Сотимбой Йўлдошев. -Кузги буғдой экилган 2 минг 800 гектар майдонда ҳосилдорликни ўртача 30 центнерга етказмоқчимиз.

Инсон ҳуқуқлари ва эркинлиги уларнинг муҳофазаси жаҳон ҳамжамиятининг асосий вазифаси ҳисобланади. БМТ уставининг 55-моддасида БМТ «барча учун ирқидан, жинсидан, тили ва динидан қатъи назар истисносиз инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини ҳар томонлама ҳурмат қилиш ва риоя этишга кўмаклашади», дейилади. Демак, инсон ҳуқуқлари, айниқса, унинг бирдан бир ўзгармас, ўзида озодлик ва тенглик ғояларини мужассамлаштирувчи табиий ҳуқуқлари халқаро ҳуқуқий норма ҳисобланади ва ҳимояланади.

ИНСОН ЭРКИНЛИГИ – ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

Давлатимиз ўз мустақиллигига эришган илк кунлариданоқ демократик ривожланш йўлидан қатъий бориб, инсонни энг олий қадрият, деб эълон қилди. Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига аъзо бўлиб кириши, унинг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги 40 дан кўпроқ умум эътироф этилган халқаро ҳужжатларга, жумладан, «Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси», «Фуқаролик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро пакт», «Ирқий камситишнинг барча шаклларини тугатиш тўғрисидаги конвенция», «Аёлларга нисбатан камситишларга барҳам бериш тўғрисида декларация»га қўшилганлиги, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари бўйича юздан зиёд қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши бунинг ёрқин исботидир.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси юқоридаги халқаро ҳужжатларга мос равишда тузилган бўлиб, барча фуқароларнинг қонуний ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимоя қилинишининг кафолатидир. Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий Мажлис вакили (Омбудсман), Олий Мажлис ҳузуридаги амалдаги қонунчилик мониторинги институти, инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази ташкил этилди. Қолаверса, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида яратилган механизмда давлат органларидан (суд, прокуратура) ташқари нодавлат юридик муассасалар фаолияти уйғунлашиб бормоқда. Хусусан, судьялар, адвокатлар уюшмалари, инсон ҳуқуқларини ўрганиш ва гуманитар ҳуқуқ маркази, нотариал, адвокатлик хизматлари ва бошқа кўпгина маслаҳат хизмати кўрсатувчи фирмалар, шунингдек, турли халқаро ҳуқуқни ҳимоя қилувчи ташкилотларнинг минтақавий ваколатхонаси ишлаб турибди.

Беҳзод ЛАТИПОВ,
Ўзбекистон Миллий университети талабаси

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

Тадбиркор ва фермерларга ҳукуматимиз томонидан яратилган қулайлик ва имкониятларни кўриб билган Мамарайимда ҳам қизиқиш уйғонди. Маслаҳат билан гапни бир ерга қўйиб, оилавий бригада тузишга аҳд қилди. Ўшанда 2001 йилнинг кузи бошланаётганди. Мақсадини баён қилиб, «Ҳуррият» ширкат хўжалиги раиси Анваровнинг олдига кирди.

РАИС ЖАРИМА ТЎЛАДИ

Ишлайман деб турган одамни ким ҳам кўкрагидан итарарди. Томонлар ўртасида шартнома имзоланди. Унга кўра, бўлажак фермерга 9,1 гектар ер ажратиб берилди. Ушбу умумий ер майдонидан 42 центнердан жами 38,2 тонна буғдой топшириш режаси ёзиб қўйилди. Режа ошириб бажарилса, барча чегирмалар олиб ташланиб, маҳсулотнинг ярми натура ҳолида, қолган ярми давлат харид баҳосида тўланиши илова қилинди. Бундай имкониятдан хурсанд бўлган Мамарайим енг шимариб, ишга киришди.

Бутун бола-чақаси билан даласидан бери келмади.

Ҳаракатда баракат деганлари рост экан. Бошоқлар шунақанги етилдики, кўриб кўз қувнарди. Ўриб-йиғиб, ҳисоблаб чиқишса, 8 тонна режадагидан ошиқ бўлаяпти. Барча ҳосилни ташиб, омборлар донга тўлгач, негадир раис буванинг феъллари ўзгариб қолди. Яъни, 8168 килограмм буғдойнинг 6,5 тоннасига ҳисоб қилдилар, қолган 1,5 тоннадан ортиқ буғдойни негадир, чўпини ҳам кўрсатмай қўйдилар.

Кузнинг изғирин, қишнинг қаҳратон, баҳорнинг ёмғирли кунларида даласига ёпишиб ишлаган Мамарайим қолган 100 минг сўмни ана оламан, мана оламан, деб ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Анваровнинг олдига қатнашдан чарчамади. Раис бува эса «эрта кел, индин кел», дея турли баҳоналар қилишдан нарига ўтмади. Ҳалол ҳақини олиш учун роса бир йил югуриб, охири кавуши йиртилган Мамарайим фуқаролик ишлари бўйича Ўрта Чирчиқ туманлараро судига арз қилиб чиқди.

«Арзимаган фалон минг сўмни деб мени судга судрайдиган бўлиб қолдингми?» деди важоҳат билан раис.

Буни қарангки, туманлараро суд Анваровни обрўли ширкатнинг раиси, деб аяб ўтирмади. Масалани деҳқон фойдасига ҳал қилди. Фақат 96,5 минг сўм қарзнинг ўзи бўлса майлия, унга қўшимча 14,5 минг сўм жарима, 48 минг сўм пеня ҳамда етказилган маънавий зарар учун 50 минг сўм ҳам тўлайдиган бўлдилар., Фиғони фалакка чиққан раис эса қарордан норози бўлиб, вилоят судига югурди. Унинг даъвосига кўра, Мамарайимнинг хирмони ўз-ўзидан ошиб-тошиб кетмаган. Яна қўшимча ер олиб, буғдой сепганмиш.

Суд масалани одил ҳал қилиш учун иккала томоннинг ҳам даъволарини холис ўрганди. Ниҳоят, Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят суди ҳам қарорни ўзгаришсиз қолдирди.

– Бизнинг иш тажрибамизда бунга ўхшаш ишлар тез-тез учраб туради. Бундай ҳолатларда адолат қарор топиши учун тузилаётган шартномалар икки томондан ҳам ҳар бир бандни пухта ишлаб чиқилган бўлиши муҳим, - дейди Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят суди раиси Каримжон Саидов.

Фарҳод МАҚСУМХЎЖАЕВ,
Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети магистранти

Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт

Ибрат

«ДЎСТЛИК» ТЕННИС МАЖМУИДА

Наманган вилоятида болалар спортини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Яқинда вилоят марказидаги «Дўстлик» теннис мажмуида ўғил болалар ва қизлар ўртасида теннис мусобақаси бўлиб ўтди.

1994 ва ундан кейинги йилларда туғилган қизлар ўртасида ўтказилган баҳсларда Наманган шаҳридаги 58-мактаб ўқувчиси Комила Каримова шоҳсупанинг юқори поғонасини эгаллади. Иккинчи ўрин болалар боғчаси тарбияланувчиси Шахсият Тўхтаназаровага насиб этди. 49-мактаб ўқувчиси Саида Ғофурова учинчи бўлди.

Ўғил болалар ўртасидаги финал баҳсларида вилоятдаги 58-мактаб ўқувчилари Расул Аҳмадалиев билан Темур Мустафин учрашдилар. Биринчи ўрин Р.Аҳмадалиевга насиб этди.

1991-93 йилларда туғилган қизлар ўртасида ўтказилган мусобақада шаҳардаги 38-, 49- ва 52-мактаб ўқувчилари Шаҳзода Иброҳимова, Турсуной Отабоева, Барчиной Ҳусанова мукофотли уч ўринни эгаллаган бўлса, ўғил болалар ўртасида 58-мактаб ўқувчиси Мирзоҳид Мирзакаримовга тенг келадиган рақиб топилмади. Иккинчи ва учинчи ўринни 7-ва 6- мактаб ўқувчилари Музаффар Муҳиддинов билан Ихтиёр Ғофуров бўлишиб олди.

Таъкидлаш керакки, вилоятда болалар спортини ривожлантириш мақсадида яна бир хайрли иш амалга оширилди. Вилоят теннис федерацияси, теннисни ривожлантириш вилоят жамғармаси ташаббуси билан ёш теннисчиларни қўллаб-қувватлаш мақсадида улар номига банкда ҳисоб рақами очилиб, 50 ва 100 минг сўмдан маблағ қўйилди.

Суратларда: «Дўстлик» теннис мажмуида ўтказилган қизлар ўртасида мусобақа ғолиби Комила Каримова; ёшларнинг теннисга қизиқиши зўр.

Х. МАМАДАЛИЕВ (ЎзА) олган суратлар

ҲЕЧ КИМНИ БЕФАРҚ ҚОЛДИРМАДИ

Футбол

Олий лига жамоалари яна битта турдан сўнг оралиқ маррага етиб келадилар. Ким қандай кайфиятда, қандай юк билан дам олишга чиқади? Ва шубҳа йўқки, айрим клуб раҳбарларига нафас ростлаш учун бериладиган фурсат «... бу ёғи нима бўлади?» деган саволга жавоб излаш билан ўтади. Ечимини топиши лозим бўлган жумбоқлар эса талайгина.

Айниқса, ўзига хос мактабга эга бўлган «Андижон» учун биринчи давра жуда ёмон кечди. Буни 12-турда «Локомотив» жамоаси билан бўлиб ўтган ўйин ҳам тасдиқлаб турибди. Ўз майдонида тўп сурганига қарамай тўплар асосан «Андижон» дарвозасига бориб тушди. Олий лига дебютанти мезбонларни беш бор гол билан «сийлади». Бунга жавобан «Андижон» бир мартагина мухлислар кўнглига чироқ ёқди. Йирик ҳисобдаги мағлубият унинг таъқибчиси «Сўғдиёна» жамоасига қўл келди. Шу куни жиззахликлар Усмон Тошев шогирдларини қабул қилиб, 3:2 ҳисобида зафар қучдилар. Бу ғалабадан сўнг «Сўғдиёна» очколари сонини ўнтага етказиб, «Андижон»га етиб олди. Кейинги турда ҳар икки клуб меҳмонда тўп суришини инобатга оладиган бўлсак, уларга энди осон бўлмаслиги аниқ.

Яна бир жамоа борки, чин дилдан ачинмай илож йўқ. У «Самарқанд-Динамо». Ўзининг шонли анъаналарини унутиб қўйган клуб бугун турнир жадвалининг энг сўнгги поғонасини ҳеч кимга бермай келяпти. Аҳвол тубдан яхшиланмаса, биз келгуси йили ушбу жамоани олий лига аъзолари орасида кўрмаслигимиз мумкин. Муаммо жуда чуқур илдиз отган кўринади. Ҳар ҳолда кечаги турда Тошкентнинг «Трактор» жамоасини қабул қилиб учрашувни бинойидек бошлаган ва ҳатто ҳисобда олдинга чиқиб олган «Самарқанд-Д» футболчилари сал ўтмай ташаббусни қўлдан бой бериб қўйдилар. 3:4 ҳисоби ўйин шиддатли ўтганлигидан гувоҳлик берса-да, бундан майдон эгалари наф кўрмадилар, билакс, шундоқ ҳам оғир ҳолда бўлган ҳолатни баттар чигаллаштириб юбордилар.

Қизиқ, «Самарқанд-Д» клуби мутасаддилари, уни ҳам моддий, ҳам маънавий қўллаб-қувватлашни зиммасига олганлар, бу ачинарли аҳволни ўнглаш учун бирор чора кўрадиларми ёки аллақачон тақдирга тан бериб қўйдиларми-кан?

Бу орада медалларга даъвогарлар навбатдаги зафарли одимларни ташладилар. «Пахтакор» ўз майдонида «Металлург» устидан 3:1 ҳисобида устун келган бўлса, «Нефтчи» клуби «Сурхон» жамоаси дарвозасига жавобсиз уч тўп киритди. Сафарда ўйнаган «Насаф» га ҳам омад кулиб боқди. Баҳром Ҳакимов шогирдлари Зарафшонда «Қизилқум» билан учрашиб, 2:0 ҳисобида муваффақият қозонди. «Машъал» ва «Навбаҳор» жамоалари кеча ўзаро беллашдилар.

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1.«Пахтакор»	12	11	1	0	39-4	34
2.«Нефтчи»	12	10	0	2	27-11	30
3.«Навбаҳор»	11	9	1	1	30-5	28
4.«Насаф»	12	9	1	2	25-7	28
5.«Локомотив»	12	4	4	4	14-9	16
6.«Трактор»	12	5	0	7	17-27	15
7.«Металлург»	12	4	2	6	11-22	14
8.«Сурхон»	12	4	1	7	13-21	13
9.«Бухоро»	12	4	1	7	12-25	13
10.«Қизилқум»	12	3	3	6	15-24	12
11.«Машъал»	11	3	2	6	14-16	11
12.«Андижон»	12	3	1	8	12-27	10
13.«Сўғдиёна»	12	3	1	8	9-24	10
14.«Самарқанд-Д»	12	2	0	10	11-27	6

Зикр этиб ўтганимиздек, оралиқ марра ҳадемай, аниқроғи, 26 июн куни 13-тур ўтказилгач, бошланади. Лекин футбол мухлислари зерикиб қолмайдилар. Зотан бугун нигоҳлар Португалия майдонларига қаратилган. Европа чемпионати борган сайин қизиқарли тус олмоқда. Бирин-сирин гуруҳ баҳслари ниҳоясига етиб, чорак финал иштирокчилари маълум бўлмоқда. Ва айтиш жоизки, қитъа чемпионати арафасида айтилган башоратларнинг талайи чиппакка чиқадиган кўринади. Бу нарса биринчи бўлиб маррага етиб келган «А» гуруҳи баҳсларида маълум бўлди.

Биринчи учрашувдаёқ мағлубиятга учраб қизиққон мухлислари устидан совуқ сув қуйиб юборган португаллар кейинги икки ўйинни ўз фойдаларига ҳал қилиш учун астойдил тиришиб-тирмашдилар. Аввал Россияни 2:0, сўнг эса Испания терма жамоасини 1:0 ҳисобида мағлуб этган чемпионат мезбонлари 6 очко тўплаб, мушкул аҳволдан чиқиб кетдилар. Икки учрашув натижасига кўра 4 очко соҳибига айланган греклар охирги турда русларнинг жиддий қаршилигига дуч келдилар. Лекин барибир омад уларга кулиб боқди. Гарчанд 1:2 ҳисобида мағлубиятга учраган эсалар-да кўпроқ тўп киритганлари эвазига гуруҳда иккинчи ўринни эгаллаб, кейинги босқич йўлланмасини нақд қилиб қўйдилар. Таркиб жиҳатидан гуруҳда энг кучли деб саналган Испания терма жамоаси бундан буёнига учрашувлар томошабинига айланди.

«А» гуруҳи

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1.Португалия	**3**	**2**	**0**	**1**	**4-2**	**6**
2.Греция	**3**	**1**	**1**	**1**	**4-4**	**4**
3.Испания	3	1	1	1	2-2	4
4.Россия	3	1	0	2	2-4	3

Гуруҳ баҳслари 23 июнда поёнига етади. 25 июнда эса дастлабки чорак финал учрашуви бўлиб ўтади.

Жонкуярларимиз

Холиқул болалигиданоқ жисмоний тарбия ва спортга қизиқди, турли тўгаракларга катта иштиёқ билан қатнашди. Туман ва вилоят миқёсидаги турли-туман мусобақаларда маҳоратини синаб кўрди. Айниқса, миллионлар ўйини – футбол ўйинларида хўжалик жамоаси сафида уюшқоқлик билан ҳаракат қилиб, кўпчиликнинг олқишини олди. Буни ўз вақтида сезган хўжаликнинг собиқ спорт йўриқчиси Холбой Ярашев уни жамоа сардори этиб тайинлади.

ҚИШЛОҚ СПАРТАКИАДАСИ

иқтидорлиларни аниқлашда муҳим рол ўйнаяпти

Ўшандан буён қумқўрғонлик Холиқул Жумаев барча спорт тадбирларида фаол иштирок этиб келмоқда. У Сафар Бойматов номли ширкат хўжалигининг «Янгиер» ва «Мустақиллик» маҳалла фуқаролар йиғинлари ҳудудидаги юзлаб ёш спорт ихлосмандларига бош-қош. Спорт жонкуярининг ташаббуси ва саъй-ҳаракати билан бу ерда футбол, волейбол, енгил атлетика, шоҳмот, шашка тўгараклари мунтазам ишлаб турибди. Хўжаликнинг турли ёшдаги болалар ҳамда ўсмирларидан ташкил топган жамоалари иштирокида тез-тез қизиқарли мусобақалар, хотира турнирлари ўтказиб турилибди.

Оммавий спортни ривожлантириш, маҳоратли спортчилар тайёрлашга хўжалик маъмурияти ҳам ўз ҳиссасини қўшиб келяпти. Масалан, маъмурият қўллаб-қувватлаши асносида қишлоқ спартакиадаси мунтазам ташкил қилинишига эришиляпти. Бундан ташқари, Қўлдош Ҳайитов, Холбой Ярашев ва Яхшибой Холбоевларнинг хотира турнирларини ўтказилиши ҳам ажойиб анъана тусини олган. Ушбу мусобақаларни юқори савияда ташкиллаштириш ҳамда кўнгилдагидек ўтказишда, албатта Холиқул Жумаев зўр фидойилик кўрсатмоқда. Ёш спортчиларни рағбатлантириш мақсадида, хўжалик маъмурияти ва ҳомийлар қатори, у ҳам ўз ҳисобидан қимматли совғалар ажратаётгани, айниқса диққатга сазовордир.

– Умуман олганда, бизда жисмоний тарбия ва спортга катта эътибор қаратилган, — дейди ширкат хўжалиги раҳбари М.Эрдонов. – Шу эътибор самараси ўлароқ, футбол командамиз «Оқ олтин» кубогининг вилоят босқичи ғолиблигини қўлга киритди. Шунингдек, ёш спортчиларимиз Хушбоқ Қобилов, Нурбек Суюнов ҳамда Беҳзод Ҳамдамовлар енгил атлетика ва шашка бўйича вилоят беллашувларининг доимий совриндорлари ҳисобланади.

Р.ДАВЛАТОВ, «Ишонч» мухбири

Эртани ўйлаб

НУКУСДА СПОРТ МАЖМУАСИ

Қурилиш майдонида ҳаёт қайнайди. Механизмлар ҳаракати бир зум тинмайди. Бўлажак иморатнинг улкан пойдевори қад кўтарди. Яна бир йилдан сўнг бу ерда томошабинларнинг спортчиларни қўллаб-қувватлайдиган олқишлари янграйди. Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси буюртмасига асосан Нукус шаҳрида йирик иншоотнинг пойдевори қўйилди. Лойиҳа қиймати 3 миллиард 362 миллион сўмлик спорт мажмуасини тендер танловида ғолиб чиққан «Қорақалпоқфуқароқурилиш» масъулияти чекланган жамиятига қарашли 2-қурилиш бошқармаси бинокорлари бунёд этишмоқда.

Узунлиги 132, эни 62 ва бўйи 25 метрли ёпиқ спорт саройи қурилишида бу йил 1 миллиард 844 миллион сўмлик иш бажарилади. Учта йирик қисмдан иборат 4 қаватли иморатда спортнинг 12 тури билан шуғулланиш учун имконият яратилади. Футбол, волейбол, баскетбол, қўл тўпи, теннис, оғир ва енгил атлетика, бадиий гимнастика, стол тенниси мусобақалари ўтказиладиган майдонлар бўлади. 1600 ўринли томошабинлар учун махсус жойлар қурилади.

– Янги мажмуа нафақат Оролбўйи, балки мамлакатимиздаги энг катта спорт маскани ҳисобланади, – дейди қурилиш бошлиғи Қ.Таубаев.

– Мажмуа 2005 йилнинг охирида фойдаланишга топширилади. – Мажмуада ишлар аниқ режа асосида олиб бориляпти. Примбет Ўрозбоев, Қўчқорбой Эметов, Жалғаш Убайдуллаев сингари бунёдкорлар ҳар бир юмушни юқори сифатли қилиб адо этишмоқда.

Оролбўйининг зумрад гавҳари Нукусдаги янги болалар спорт мажмуаси қурилиши тез ва соз олиб бориляпти.

Иззат ҲИКМАТОВ, «Ишонч» мухбири

ЯНА БИР ИМКОНИЯТ

Бўка тумани марказидаги «Маданият» маҳалласида янги спорт мажмуи фойдаланишга топширилди.

Бу ерда маҳалланинг икки мингга яқин ўғил-қизи спортнинг саккиз тури билан бемалол шуғулланиши мумкин. Мажмуа спорт зали, волейбол, баскетбол, теннис, мини футбол майдончаларига эга.

Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг тумандаги бош мутахассиси Дилшод Асқаровнинг айтишича, ҳозир мавжуд 37 маҳалланинг ҳар бири ўз спорт майдончасига эга. Айни пайтда туманда спорт билан мунтазам шуғулланувчи ёшлар сони ўн минг нафарга етди.

Сулола

НАЖМИДДИН ПОЛВОН НАБИРАЛАРИ

Нуротада тўйлар курашсиз ўтмайди. Тўй бўладиган қишлоқда кечаси машъалалар ёқилиб, полвонлар беллашувга тайёргарлик кўришади. Олис-олис қишлоқлардан кураш ихлосмандлари ошиқади.

Полвонлар ҳақида гап кетганда, нуроталиклар бутун умр кураш тушиб, кураги ерга тегмаган Нажмиддин полвон Эгамбердиевнинг номини фахр ва ифтихор билан тилга оладилар.

– 1975 йили, - дея хотирлайди Нурота тумани халқ таълими бўлимига қарашли Нажмиддин Эгамбердиев номли махсус миллий кураш мактаби раҳбари Турсунбой Ҳайитбоев, – Хатирчи туманининг Майдонсой қишлоғида катта тўй бўлади. Ҳар жойдан келган полвонлар майдонда беллашадилар. Мусобақа энг авж паллага кирган бир пайтда, «Ҳой нуроталиклар, яна майдонда беллашадиган белида белбоғи бор йигитлардан борми?», деган чақириқ эшитилади. Шунда Нажмиддин полвон отда эди, чавандозлик қиларди. «Мен тушаман», - деди йигирма ёшли Нажмиддин.

Майдонда ғала-ғовур кўтарилди. Бўйи икки метрча келадиган алп келбатли паҳлавон қаршисида кўкраклари чиққан, белидан юқориси белларига нисбатан йўғонроқ йигит турарди. Полвонлар бел олиша бошлашди.

Майдонсойлик полвон салобатли, мард ва содда эди. Шу сабабми, рақибига беписандлик билан ҳаракат қила бошлади. Дабдурустдан елкаси оша бўйнига ташланган қўллар қувватини сезмай қолди. Полвон олдинга энкайди, тиззалаб қолди. Йиқилмади, шиддат билан оёққа қалқди. Бақувват қўллар Нажмиддиннинг елкасидан, чакмонидан тутиб, сўнг шиддат билан туртдики, яланғоч елка кўриниб қолди. Шунда полвоннинг кўзи елкадаги беш бармоқ изларига тушди-ю, бирдан қўллари бўшашди. Полвонлар мард, иримчи бўлади. «Мен енгилдим, - деди у кутилмаганда майдонни тарк этиб. – Бу бола зўр бўлади, ҳаддан зўр полвон бўлади». Шундай қилиб ёш йигит Майдонсойда Нажмиддин полвон бўлиб эл оғзига тушди.

Ҳа, Нажмиддин полвоннинг кураги ерга тегмади. Сўнгги марта Нажмиддин полвон тўйда кураш тушиб, элнинг фотиҳасини олиб, эллик ёшида кураш майдонини тарк этди. Ҳақиқатдан ҳам, ўнг елкасида беш бармоқ излари бор эди. Ўлими олдидан ўз кўзим билан кўрганман.

Айтишларича, Нажмиддин етти ойлик туғилган. Даштликлар одатига кўра бундай болани ирим қилиб от тўрвага солиб қўйишган. Кунлардан бир кун ўтов ташқарисида осиғлиқ турган бола солинган от тўрва қуюн ичида қолиб кетади. Момолар чақалоқни ювиш учун ечинтиришганда елкасида беш бармоқ изларини кўриб қолишади. Бу бола ўлмай катта бўлса зўр полвон бўлади, дейишган момолар ҳақ бўлиб чиқди. У полвон бўлиб нафақат Нуротада, балки олис-олис юртларда ҳам ном таратди.

1993 йил Нурота туманида Нажмиддин Эгамбердиев номидаги махсус миллий кураш мактаби ташкил этилди. Ҳозирда унга миллий кураш бўйича республика чемпиони, малакали мутахассис Турсунбой Ҳайитбоев раҳбарлик қилиб келмоқда. Дастлабки йиллари 320 нафар бола мактабга жалб этилган бўлса, бугунги кунга келиб 514 нафар бола миллий кураш сир-асрорларини кунт билан ўрганишмоқда. Уларга 20 нафар мураббий устозлик қилаяпти. Мактабнинг Қизилча, Чўя, Бароқ, Жарма, Тома қишлоқлари ҳамда Нурота шаҳрининг ўзида филиаллари фаолият кўрсатмоқда. Ўтган йиллар мобайнида ўнлаб чемпионлар етишиб чиқди. Ўктам Абрўев, Жамибек Абдираҳмонов, Сафар Эгамов каби ўқувчилар имтиёзли равишда олий ўқув юртларига қабул қилинди.

Мактаб раҳбари Турсунбой тўй-маъракаларда, туман, вилоят, республика турнирларида кураш тушиб, кураги ерга тегмаган полвонлардан. Ўғли Искандар ҳам отаси изидан бориб, жисмоний тарбия мутахассислигини танлади. Мураббий бўлиш билан бирга миллий кураш мусобақалари ва турнирларда кураш тушмоқда. Отаси каби у ҳам республика чемпиони.

Миллий кураш мактабининг ўқувчилари Нажмиддин полвон Эгамбердиев ишининг муносиб давомчиларидир. Ҳа, Нажмиддин полвон набиралари бугун Нуротада кўпаймоқда, отанинг ишларини давом эттирмоқда.

Б.НОРҚУЛОВ

МАҲАЛЛА ТАШАББУСИ

Бухоро вилояти оқсоқоллар кенгаши мактаб ўқувчиларининг таътили даврида болаларни спортга жалб этиш борасида бир қанча ишларни амалга оширмоқда.

Оқсоқоллар кенгаши раиси Бевит Жумаевнинг таъкидлашича, айни пайтда қишлоқ ва маҳаллаларда болалар спортини ривожлантириш муҳим вазифалардан бирига айланди. Унинг сўзларига кўра, ҳозирги кунда вилоятнинг деярли ҳар бир маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинлари ўз спорт майдончаларига эга. Агар 2002 йили 451 та маҳалланинг фақат 239 тасида спорт майдончалари мавжуд бўлган бўлса, ҳозирда уларнинг сони 386 тани ташкил этади. Айни пайтда 6 ёшдан 17 ёшгача бўлган 342 мингдан зиёд бола турли хил спорт секцияларига қатнайди.

Маҳалла ва қишлоқларда оиланинг барча аъзоларини спортга жалб этишга қаратилган тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда. Қисқа вақт ичида 293 та маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинлари қошида оилавий спорт марказлари ташкил этилди. Вобкент, Бухоро, Ғиждувон, Ромитан, Жондор, Қоракўл туманларида кўплаб спортчи оилалар мавжуд.

"Туркистон-пресс"

Тақдимот

УСТОЗЛАРГА ЭРГАШИБ

Мамлакатимизда болалар спортини ривожлантириш йўлида кўрилаётган тадбирлар кенг оммалашиб бормоқда. Бокс спортининг истиқболлари ҳам кишини қувонтиради.

Бунда Ўзбекистон бокс Федерациясининг жонбозлиги ҳам муҳим амалий аҳамият касб этмоқда. Федерациянинг бу борадаги ибратли фаолияти экран асари орқали ҳам талқин этилди. «Устозларга эргашиб» деб номланган янги телевизион фильмда эса республикамиздаги ёш боксчиларнинг ўзига хос маҳоратлари кенг акс эттирилди.

«Ўзбектелефильм» студияси томонидан суратга олинган бу фильмда бокс спорти ривожи билан боғлиқ саъй-ҳаракатлар ҳам ўз ифодасини топди.

Эркин Усмонов сценарийси асосида режиссёр Абдухалил Қориев томонидан яратилган бу экран асарида бокс бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатлари билан ҳам танишиш мумкин.

А.АЛИЕВ

Фахр

ЖАҲОН ЧЕМПИОНЛАРИ

Аюбхон Тошбоевнинг таъкидлашича, Алишер анча нимжон туғилган, боғчада ҳам жуссаси тенгдошларидан кичикроқ кўринарди. Аммо ақли тийрак, эшитганларини тез уқиб олар, «боғча опа» нимани ўргатса, тўтиқушдек айнан қайтариб айтиб беришда унга тенг келадигани топилмасди. Шу билан бирга жуда чаққон, тиришқоқ, бирор тенгдошига, гоҳи ўзидан гавдаси ва ёши каттароқ болага ёпишса, йиқитмагунча қўймасди. Нозиклигини яхши билар, шу боисдан телевизордан қачондир ўзи сингари нимжонроқ болалар жисмоний тарбия билан кўпроқ шуғулланишлари зарурлиги ҳақида эшитганларига амал қилиб ҳовлини айланиб чопгани-чопган эди. Иккинчи синфда ўқиётганида шаҳардаги каратэ клубига олиб боришларини талаб қила бошлади.

– Ахир ўғлим, сен ҳали ёшсан, гавданг ҳам кичикроқ. Сал ўсиб-улғай, клуб қочмайди. Тўртинчи-бешинчи синфга ўтганингда олиб бораман-да, – дея дадаси ҳар қанча насиҳат қилмасин қулоғига олгиси келмади.

Охири мақсадига етди: каратэ клубига қатнай бошлади.

– Алишернинг ўшандаги ҳолати кўз олдимдан кетмайди, – дейди А.Тошбоев. – Жимитдек бола эди. Мен аввалига уни боғча ёшидан тўгаракка қатнашишга бошлабди-да, деб ўйлабман. Суриштириб кўрсам, иккинчи синфда ўқир экан. Жисмоний тарбия ва спорт одамни тарбиялаб камолга етказади, деган гапга мен Алишер мисолида яна бир бор ишонч ҳосил қилдим. Дарҳақиқат, спорт нафақат жисмоний камолга етказди, балки унинг иродасини ҳам тоблади, ақлий ривожланишига ижобий таъсир кўрсатди..

У яхши ўқиш билан бир қаторда каратэ сирларини пухта эгаллашга ҳаракат қилди. Аста-секин мактаблараро ва Наманган шаҳар миқёсидаги, сўнгра республика мусобақаларида иштирок эта бошлади. Энг муҳими, қаерда ва қандай тарзда ташкил этилмасин, асосан ғолиблик шоҳсупасига кўтарилгани устозларини ғоят хурсанд қилди.

– Санкт-Петербург шаҳрида ўтказилган ўсмирлар ўртасидаги каратэ бўйича жаҳон беллашувида Алишер Ҳожиев ва унинг бир неча тенгдошлари ҳам қатнашди, – дея суҳбатни давом эттирди А.Тошбоев. – Алишер ва унинг клубдош дўстлари ишончимизни тўла-тўкис оқлашди.

Алишер Ҳожиев 12-13 ёшли ўсмирлар ўртасида барча рақибларини енгиб, мусобақа ғолиби бўлди. 7-мактаб ўқувчиси Дилмурод Ҳайдаров эса 13-14 ёшли ўсмирлар ўртасидаги беллашувларда фахрли иккинчи ўринни эгаллади.

О.ЖУМАНАЗАРОВ

Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт Sport * Спорт * Sport * Спорт * Sport * Спорт

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:

Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Кудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:

Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 23.40

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй.

Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 035-рақам билан рўйхатга олинган.

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 16184 Буюртма Г— 717

23456